

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
December 3, 1996

Vol. LXXXVI Kaina 50 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, GRUODIS — DECEMBER 3, 1996

Nr. 236

Seimo komitetai išsirinko vadovybę

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Pirmadienį posėdyje naujojo Seimo komitetai išsirinko savo vadovybę, kuri antradienį bus tvirtinama parlamento posėdyje.

14 narių turinčio Seimo Užsienio reikalų pirmininku išrinktas konservatorius Mečys Laurinkas, pavaduotoju — socialdemokratas Rimantas Dagys.

14 narių Nacionalinio saugumo komiteto pirmininku išrinktas konservatorius Algirdas Katkus, pavaduotoju — krikščionis demokratas Algis Kašėta, dar vieno 14-os narių Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininku išrinktas konservatorius Stasys Stasiokas. Šio komiteto pavaduotoju rinkimai atidėti iki trečiadienio.

Didžiausiam Seime Ekonomikos komitetui, kuriame yra 16 narių, vadovaus krikščionis demokratas Albertas Šimėnas, o pavaduotoju bus konservatorius Simas Petrikis.

11 narių Finansų ir biudžeto komiteto pirmininku išrinkta

konservatorė Elvyra Kunevičienė, pavaduotoju — Centro sąjungos frakcijos narys Kęstutis Glaveckas.

10 narių turinčio Kaimo reikalų komiteto pirmininku išrinktas konservatorius Vaclovas Lapė, pavaduotoju — Valsietų partijos pirmininkas Albinas Vaižmužis.

Devyni Socialinių reikalų ir darbo komiteto nariai savo pirmininke išsirinko konservatorę Birutę Visokavičienę, o pavaduotoju — krikščionį demokratą Julijų Beinortą.

Žmogaus ir piliečio teisių bei tautybių reikalų komiteto, kuriame dirbs 8 Seimo nariai, pirmininku išrinktas konservatorius Emanuelis Zingeris, pavaduotoju — LDDP frakcijos narys Algirdas Salamakinas.

Mažiausio Seime — 7 narių Gamtos apsaugos komiteto pirmininku išrinktas konservatorius Alfonsas Vaišnora, pavaduotoju — Centro sąjungos frakcijos narys Algirdas Čaplikas.

Lietuva negalės naudotis naftos telkiniu, nenustatčius sienos su Rusija

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Latvija nori pradėti kontroliuoti naftos telkinį nesutartus priklausomybės jūroje, kad nenustatytų Lietuvos ir Rusijos jūros sieną nesutrukdant jo naudojimo.

Pirmadienį dienraštį „Lietuvos rytas“ paskelbtame interviu Latvijos ministras pirmininkas Andris Šķēle pasisakė ambicijas kontroliuoti nepasidalintą telkinį tuo, kad Lietuvos ir Rusijos ginčas dėl jūros sienos neleistų pradėti jo naudojimo darbų.

„Kol Lietuvos ir Rusijos jūros siena aiškiai nenustatyta, sutartis su 'Amoco' ir OPAB paprasčiausiai neįsigalioja...“, įteigė pagal Lietuvos ir Latvijos sutartį leidžiamą zoną arba naftos dėmę atsidurti Lietuvos pusėje“, teigia A. Šķēle.

Kaip žinoma, sienų nusta-

tymas naftos telkinio rajone yra būtina sąlyga jo naudojimui pagal Latvijos sutartį su „Amoco“ ir OPAB. Būtent todėl Latvija aiškina siekianti, kad, nustatant sieną su Lietuva, telkinys liktų jos pusėje, ir mainais siūlo perpus dalintis su Lietuva būsimąjį pelną.

Kaip skelbta, Vilnius skeptiškai įvertino tokį pasiūlymą, laikydamasis nuomonės, kad pirmiausia turi būti nustatyta siena ir tik po to reikėtų dalintis, kas ir kam priklauso.

Pasak Lietuvos diplomato, Latvija tokiais siūlymais mėgina „padalinti“ vadinamojo „Maišiagalos memorandumo“ variantą, pagal kurį Lietuvos ir Latvijos jūros siena eitų pietiniu šėjamo naftos telkinio pakraščiu ir priskirtų jį Latvijos ekonominei zonai.

Užsienio reikalų komitetas suaktyvins darbą

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Pirmadienį išrinktas Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Mečys Laurinkas nori, kad komitetas dirbtų intensyviau, formuotų šalies užsienio politiką. Reikia, kad komiteto veikla nesibaigtų vien sutarčių svarstymu. Jis taip pat tikisi aktyvesnių parlamentinių ryšių bei asmeninės komiteto narių atsakomybės. Užsienio reikalų komitetas sieks turėti swarenę nuomonę, svarstant diplomatinis paskyrimus. Pasak M. Laurinkaus, komiteto nuomonė turėtų reikšti dau-

giau, nei formalų svarstymą ir turėtų būti atsižvelgiama, jei komitetas prieštarautų kokiame nors paskyrimui.

Komitetas taip pat tikisi dažniau susitikinėti su Lietuvos diplomatais ir gauti daugiau informacijos apie ambasadų darbą.

Pirmadienio posėdyje UR komitetas pradėjo formuoti Seimo delegacijos tarptautinėse organizacijose. Lietuvos parlamentas turi suburti delegacijos keturiose organizacijose — Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje, ESBO Asamblėjoje, Šiaurės Atlanto Asamblėjoje bei Baltijos Asamblėjoje.

Užsienio reikalų komitetas taip pat pradės ruošti pavasarį numatomam Seimo Jungtinio komiteto sukurimui, kuris bus sudaromas tuomet, kai visos Europos Sąjungos šalys ratifikuos Sąjungos sutartį su Lietuva. Šis komitetas pasak M. Laurinkaus, taps derybų dėl Lietuvos narys Europos Sąjungoje delegacijos dalimi.

Iš 15-os ES narių Sąjungos sutarties su Lietuva dar neratifikavo 6 valstybių parlamentai.

Lapkričio 19 d. Atsistatydino septintoji Lietuvos vyriausybė. Po dviejų dienų buvo atverstas naujas parlamentinės tradicijos brandos puslapis, Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) pirmininkui Vytautui Landsbergiui ir Krikščionių demokratų partijos vadovui Algirdui Saudargui pasirašius koalicijos sutartį.

Petro Lilieško nuotraukose: (viršutinėje) Lietuvos prezidentui Algirdui Brazauskui vyriausybės atsistatydinimo raštą įteikia ministras pirmininkas (dešinėje) Mindaugas Stankevičius; (apatinėje) nuotr. Vytautas Landsbergis ir Algirdas Saudargas (dešinėje) pasirašo koalicijos sutartį.

Seimo pirmininkas ragina sustiprinti užsienio politiką

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis mano, kad Lietuvoje reikia suvienyti užsienio politiką ir, pirmiausia, NATO plėtimui atžvilgiu. Reikia nuopietumo, mažiau dviprasmybių, ir „ateina laikas, kai kurių dalykų susitarimą“, sakė V. Landsbergis pirmadienį spaudos konferencijoje.

Jis pasiūlė atsakyti mito apie tariamai naujas skiriamas linijas Europoje. Reikėtų vengti pastabų, sakė V. Landsbergis, „kaip kai kurie laikraščiai rašo, jog negerai bus, jeigu atsirastų naujos itakos ribos“. Paviršutiniškai tai gali nuskambėti įtikinamai, tačiau pamąstius, galima lengvai atsakyti, kad tuomet pasisakoma „už senas įtakos ribas arba senas skiriamas linijas, egzistuojančias tarp NATO valstybių ir ne NATO valstybių“, sakė V. Landsbergis.

Jis pabrėžė, kad Lietuvoje būtina geriau susikalbėti, tiek siekiant geresnių santykių su Rusija, tiek su bendraminčiais Europos Sąjungoje bei NATO.

Seimo pirmininkas taip pat pareiškė susirūpinimą dėl padėties Baltarusijoje. „Atsirado

naujas veiksnys regione — autokratinė Baltarusija“, sakė V. Landsbergis, atkreipdamas dėmesį į prezidento Aleksandrą Lukašenką atstovo teiginius, jog Baltarusijai netaikytinos europinės demokratijos nuostatos, nes vienvaldystė Baltarusijoje yra įprastas dalykas.

V. Landsbergio nuomone, galima numatyti, kad Baltarusija gali būti panaudota politiniam spaudimui, stabdant NATO plėtimą. „Ji gali būti panaudota net stabdyti Lenkijos priėmimą į NATO. Pamatysime, ar taip neatsitiks, sprendžiant apie pirmosios Vidurio Europos valstybių grupės būsimą narystę“, sakė Seimo pirmininkas.

Lietuvos reakcija į įvykius Baltarusijoje parlamento vadovas linkęs derinti su prezidentu Algirdu Brazausku ir palaukti, pirmiausia, Europos saugumo ir bendradarbiavimo (ESBO) konferencijos Lisabonoje pabaigos, kur gali įvykti Lietuvos ir Baltarusijos prezidentų susitikimas.

„Reikia bendros politikos“, sakė V. Landsbergis, pastebėjęs, kad Seimas kol kas neįnešęs priimti kokio nors dokumento.

Lietuvos-Rusijos derybininkai tikrins pasienio teritoriją

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Lietuvos ir Rusijos sienų derybininkų vadovai tris dienas drauge tikrins ginčijamus valstybių sienos ruožus per Vištyčio ežerą ir Nemuno žiotis.

Antradienį susitikiantys Lietuvos URM sekretorius Rimantas Sidlauskas ir Rusijos ambasadorius ypatingiesiems pavedimams Aleksejus Obuchovas su specialistų grupėmis lankysis pasienio ruožuose Šilutės bei Vilkaviškio rajonuose, o Vilniuje aptars išvykos išpūdus.

Dėl tokio susitikimo derybininkai susitarė Maskvoje per pirmąjį derybų ratą lapkričio viduryje, kurį abi pusės apibūdino kaip ypač naudingą.

Per derybas, kurios vykstą jau 3 metai, Lietuva ir Rusija suderino 90 proc. sausumos sienos linijos, tačiau iki šiol negalėjo susitarti dėl nedidelio jos ruožo per Vištyčio ežerą ir Nemuno žiotis.

Derybininkai numato, kad nuo susitarimo dėl sienos šalys teskirs 2-3 delegacijų susiti-

Brazauskas tikisi Ispanijos paramos

Lisabona, gruodžio 2 d. (BNS) — Prezidentas Algirdas Brazauskas pareiškė viltį, kad Ispanija parems Lietuvos siekį įsijungiant į Europos Sąjungą ir NATO.

Pirmadienį Lisabonoje susitikęs su Ispanijos premjeru Jose Maria Aznar, A. Brazauskas pabrėžė, kad Lietuva neatsisėdės Europos ir transatlantines organizacijas, „problemų kračio“ — valstybėje padėtis yra rami ir pastovi, palaikomi geri santykiai su kaimynais.

Lietuvos ir Ispanijos vadovai, susitikę ESBO šalių viršūnių konferencijoje, reiškė susidomėjimą plėtoti dvišalius santykius, pranešė Lietuvos delegacijos nariai. J. Aznar pareiškė viltį, kad šias pastangas vainikuos Ispanijos karaliaus vizitas į Lietuvą, kuris gali įvykti kitais metais.

Trumpai iš Lietuvos

(Remiantis DPA, BNS, INTERFAX, ITAR-TASS, ELTOS pranešimais)

— **Labai gerai savo gyvenimo sąlygas** Lietuvoje vertina tik 0,7 iš 100 samdomų darbininkų bei vienišų asmenų ir 1 iš 100 verslininkų. Maždaug pusė gyventojų savo gyvenimo sąlygas vertina vidutiniškai, praneša Elta, remdamasi Lietuvos statistikos departamento duomenimis. Noredamas patenkinti namų ūkio būtinus poreikius, vienas pensininkas, jo paties nuomone, turėtų gauti 470 litų per mėnesį, kiekvienas verslininko šeimos narys — 774 litus, ūkininko — 531 litu.

— **Konservatoriai ir LDDP** paskelbė, kiek lėšų buvo išleista rinkiminei agitacijai. Konservatoriai išleido 651,779 ir rėmėjų gautas lėšas, sutalpuojant 3,060 litų. LDDP išleido visą iš rėmėjų gautą sumą — 654,902 Lt.

— **Aviacijos akcinė** bendrovė „Lietuva“ pradeda reguliarius lėktuvų skrydžius į centrinės Danijos aerodromą Bilundą. Lėktuvus „Jak-40“ maršrutu Kaunas-Palanga-Bilundas ir Bilundas-Palanga-Kaunas skraidins keleivius pirmadieniais ir ketvirtadieniais.

Lietuvoje mirė Dainius Trinkūnas

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Šeštadienį, eidamas 66-uosius metus, Vilniuje mirė Lietuvos vyriausybės patarėjas švietimo, mokslo, kultūros ir sporto reikalais, pianistas, docentas Dainius Trinkūnas.

1931 m. liepos 25 d. gimęs Šiauliuose, 1955 m. baigė Lietuvos konservatorių, 1958 m. — Leningrado konservatorijos aspirantūrą. 1960 m. Lietuvoje įkūrė Čiurlionio meno mokyklą, kuriai 10 metų pats vadovavo. 1970-1973 m. buvo Lietuvos Filharmonijos direktoriumi.

1973-1988 m. D. Trinkūnas, dirbdamas Lietuvos kultūros ministro pavaduotoju, vėliau — ministru, buvo veiklus ir samanus organizatorius, rėmė respublikines dainų ir šokių šventes, jo asmenybė didžia dalimi lėmė Lietuvos kultūros plėtrą.

Vėlonis Dainius Trinkūnas bus laidojamas antradienį Vilniaus Antakalnio kapinėse.

kimai ir jis gali būti paruoštas pasirašyti kitų metų pirmąjį ketvirtį.

Pasaulio naujienos

(Remiantis DPA, Reuter, BNS INTERFAX, ITAR-TASS, BelaPAN žinių agentūrų pranešimais)

Tokijas. JAV ir Japonija pirmadienį išsprendė ginčą dėl JAV karinių bazių, susitarė sumažinti amerikiečių pajėgas Okinavoje ir paskelbė planus apie plaukiojantią sraigtasparnių bazę. Susitarimą, apie kurį pranešė Japonijos URM, Tokijuje pasirašė JAV gynybos sekretorius William Perry bei kiti aukšti JAV ir Japonijos pareigūnai. Pagal susitarimą, JAV grąžins vieną penktadalį dabar amerikiečių karavių naudojamo 23,000 hektarų ploto Okinavos saloje ir uždarys dalį arba visus iš 11 ten esančių objektų.

Kišimovas. Moldovos prezidentu išrinktas kairiųjų kandidatas Petru Lucinski. Remiantis pirminiais Moldovos centrinės rinkimų komisijos rezultatais, sekmadienį vyksiamame antrajame prezidento rinkimų rate šalies parlamento pirmininkas P. Lucinski surinko 53 proc. balsų. Už M. Snegurą, vadovavusį Moldovai nuo nepriklausomybės paskelbimo 1991 m., balsavo 47 proc. rinkėjų.

Kalkuta. Motina Teresė pirmadienį jautėsi geriau, tačiau jos būklė po operacijos vis dar pavojinga, pranešė vienuolės vyriausiasis gydytojas. 86 metų Romos katalikų vienuolei penktadienį buvo padaryta vainikinių arterijų operacija, kurios metu pašalinti trombai.

Varšuvos vaivadijos prokuratūra pradėjo tirti kaltinimus buvusiam prezidentui Lech Waleša, esą jis neteisėtai laikė Valstybės apsaugos biuro slapta bylas, kuriose buvo medžiaga apie jį patį. Pripažinus kaltu, buvęs prezidentas gali būti nuteistas 3-5 metais laisvės atėmimu. Pats Waleša kaltinimus vertina kaip provokaciją.

Talinas. Pirmadienį Estijos parlamente prisiekė 5 nauji ministrai, kurie užėmė iš vyriausybės pasitraukusių Reformų partijai atstovavusių ministrų postus. Estijos premjeras Tiit Vahi užtikrino, kad naujoji vyriausybė laikysis ankstesnės politikos.

Maskva. Rusijos ministras pirmininkas Viktor Černomyrdin prieš išvykdamas į ESBO pasitarimą, sekmadienį dar kartą pakartojo, kad Rusija nepripažina NATO plėtimosi planams. Jis pripažino, kad Rusija neturi teisės tai uždrausti, tačiau pažymėjo, jog kitos šalys turi skaitytis su Rusijos nuomone.

Lisabona. Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos aukščiausiojo lygio susitikime Lisabonoje JAV viceprezidentas Al Gore pirmadienį pareiškė, kad NATO plėtimas nekelia grėsmės Rusijai ar bet kuriai kitai valstybei ir tai padės sustiprinti viso žemyno saugumą.

Praha. Čekijos prezidentui Vaclav Havel pirmadienį buvo atliktas plaučių operacija, kurios metu — pašalintas nedidelis auglys ir pusė dešiniojo plaučio, tačiau gydytojai mano, kad darbas jis galės sugrįžti tik po Naujųjų metų.

Talinas. Estijoje gyvenantiems užsieniečiams, kuriems nuspręsta suteikti teisę likti gyventi šalyje, nebus trukdoma vyksti į Rusiją bei grįžti į Estiją su buvusiais sovietiniais pasais. „Raudonaisiais“ pasais užsieniečiai galės naudotis tol, kol gaus užsieniečio pasus, arba šalies, kurios piliečiais yra, dokumentus.

Seimas sudarė Ekonominio nusikaltimų tyrimo komisiją

Vilnius, lapkričio 26 d. (BNS) — Lietuvos parlamentas sudarė Seimo ekonominio nusikaltimų tyrimo komisiją. Už nutarimą sudaryti komisiją išaustūnų narių, kurių keturi atstovaus konservatorių frakcijai, o kiti — KDP, Centro, SDP ir LDDP frakcijoms, balsavo 102 Seimo nariai. Susilaikė 8 parlamentariai.

Komisijos pirmininku patvirtintas 55 metų amžiaus konservatorių frakcijos narys Sigitas Slavickas. Pastaruoju metu jis dirbo Valstybės kontrolės sistemoje — iki 1993 m. Marijampolės, o dabar — Alytaus skyriaus kontrolieriumi.

Ekonominio nusikaltimų tyrimo komisijos nariais paskirti konservatoriai Raimundas Rajeckas, Juozas Listavičius, Algimantas Sejūnas, krikščionis demokratas Ignacas Uzdavinys, socialdemokratas Rimantas Dagys, Centro sąjungos frakcijos seniūnas Egidijus Bičkauskas ir LDDP frakcijos narys Mindaugas Stankevičius.

Šios komisijos nariais taip pat buvo pasiūlyti nepriklausomas Seimo narys Audrius Butkevičius ir Jungtinės frakcijos narys Stanislovas Buškevičius. Tačiau Seimas nepatvirtino komisijos narių skaičiaus, o pagal proporciją, atstovavimą Seime vietas

komisijoje gavusios mažumos frakcijos nesutiko atsiaikinti savo atstovavimo komisijoje.

Projektą teikęs Seimo vicepirmininkas Andrius Kubilius užsiminė, kad konservatoriai galvoja apie gana laikiną šios komisijos darbą. Pasak jo, komisija turi perimti dokumentus iš ankstesniojo Seimo komisijos, kuriai vadovavo LDDP narys Vytautas Juškus.

A. Kubilius tikisi, kad pradėjus normaliai veikti numatoma įkurti teisėtvarkos institucijoms, išsprendus projektuojamą nacionalinio tyrimų biuro ateitį, „galima pagalvoti ir apie šios komisijos tolesnį reikalingumą“.

LDDP daugumos buvusiam Seime įkurta Ekonominio nusikaltimų tyrimo komisija nebuvo vertinama tuometinės opozicijos. Konservatorių vadovai ją vadino „nusikaltimų slėpimo komisija“.

KALENDORIUS

Gruodžio 3 d.: Šv. Pranciškus Ksaveras, kunigas (1506-1552); Vingra, Girutis, Lapūnė.

Gruodžio 4 d.: Šv. Jonas Damaskietis, Bažnyčios mokytojas (mirė apie 750 m.); Barbora, Žvaigždė, Vainotas. 1906 m. prasidėjo Didysis Vilniaus Seimas, kuriam pirmininkavo dr. Jonas Basanavičius.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

NUOSTABAUS VAISTO VAISTINĖ

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Lipinuose estrogenas. Per burną imamas estrogenas palengvina menopauzės sukeltus negertumus ir saugo nuo kaulų suminkštėjimo, bet reikia per burną imamą to hormono didelį dozę, idant atsirastų moters kraujyje priešmenopauzinis estradiolio kiekis. Jo didelis kiekis padidina įvairių kepenyse esamų baltymų kiekį. Kai kurie jų yra gerybiniai (padidėjęs gerojo cholesterolio-HDL kiekis), bet kiti dėl to atsirandą kepenyse pakitimai yra žalingi, kaip padidintas kraujospūdis, tulžies pūslės akmenys ir kraujų krešuliai kraujagyslėse.

Ant odos lipinuose esančios estradiolis išvengia jo pakitimo kepenyse ir kitokių pakitimų kūne (kaip krešėjimo, lipoproteinų, cortsolinų ir thyroxinų globulinų kaitos).

Ant odos estradiolio lipinukai yra patogesni moteriai nei riji-mas tablečių, todėl jos klusniau taip gydosi. O lipinuose esančios estradiolis yra lygiai veiklus, kaip ir tabletėse per burną imamas estrogenas, šalinant menopauzės negertumus ir užlaikant kaulų stiprumą juo vienu ar kartu imant dar ir progesteroną.

Toks tuo hormonu per odą gydymas talkina ir širdies kraujagyslėms: gausina gerąjį (HDL) cholesterolį.

Vienas dalykas su tais to hormono lipinukais yra netikras: tai dar kliniškai neištyrta tokio gydymo įtaka širdies kraujagyslių ligos galutinėms pasekmėms: sergamumui ir mirtingumui.

ATSAKYMAS Į KLAUSIMĄ

Klausimas. Gerb. Daktare, per televiziją išgirdau amerikiečio daktaro pranešimą apie mineralo cinko gerą veiklą, ginant nosis širdies atakos ir paralyžiaus — „stroko“. Daug ko nesupratau, nes angliškai ne viską „suprasti“ — „malone“ kit kiek suprantamiau ir plačiau apie cinko naudą parašyti. Mano mama ima jį nuo kojos — jos blauzdos, kiek toliau paeinant, atsirandanti skausmų — ir gerai dabar jaučiasi. Norėčiau sužinoti daugiau apie cinko naudingą poveikį.

Atsakymas. Yra, kur nebus, kada cinkas įeina į per 60 kūne esamų varikliu-enzimų sudėtį.

CINKAS SAUGO NE TIK ŠIRDĮ IR SMEGENIS, BET IR KAULUS

Štai kokia gera mediciniška žinia visiems, o ypač moterims. Jau seniai medicina žino, kad mineralas cinkas gina žmogų nuo sklerozės daromos žalos širdžiai ir smegenims. O dabar sužino, kad tas cinkas saugo kaulus nuo jų suminkštėjimo-osteoporozės, kuri, kaip ir sklerozė, daug pensininkų, ypač moterų, labai išvargina ir net nu-marina.

BEŽDŽIŲ TALKINA ŽMOGUI

Su beždžionių patelėmis atlikti tyrimai rodo, kad ir jaunų mergaičių maiste sumažintas cinko kiekis vėlesniame jų mergaičių amžiuje sukelia didesnę jų kaulų suminkštėjimui pavojų.

Vienoms beždžionių patelėms su maistu tyrinėtojai davė 50 mikrogramų cinko, o kitoms tik

du mikrogramus ir sekė tų beždžionių kaulų vystymąsi iki kol jų veislingumas subrendo, kas būdavo po 34 ar 45 jų amžiaus mėnesių. Toks beždžionių amžius atitinka nuo dešimties iki šešiolikos metų mergaičių amžių.

Tyrinėtojai pastebėjo, kad su maistu mažai cinko gavusių beždžionių kaulai lėčiau augo, brendimas buvo lėtesnis ir kaulų masės buvo mažesnė už tas beždžiones, kurioms netrūko cinko maiste.

Tyrimai atlikti su beždžione mis yra paskelbti dabartinėje mediciniškoje spaudoje („The American Journal of Clinical Nutrition“, 1996.6.4).

Kalifornijos universitete, Davis vietovėje, dirbanti profesorė Mari S. Goub, Ph.D. tvirtina, kad brestančių mergaičių kaulų masės padidėjimas tiesiogiai rišasi su kaulų suminkštėjimo išvengimu jų vėlesniame amžiuje. Todėl maistas turi būti gausus cinku. Jo daug mūsų kasdieniniame maiste, pvz.: mieles, kviečių daigai, saulė-gražų sėklos, kvietiniai javai-niai (whaet bran) ir žalių lapų daržovės.

Profesorė, Janet C. King, Ph.D., dirbanti kitame Kalifornijos universitete, Berkeley vietovėje, tvirtino, jog su beždžione mis atlikti tyrimai aiškiau-siai rodo, kad per trumpą bren-dimo laikotarpį cinko trūkumas maiste sutrikdo kaulų augimą. Tada pensijinio amžiaus sulaukusių moterų kaulai suminkš-tėja ir atsiranda pavojus kaulų lūžiams.

Kad tokios nelaimės išvengtū-mėte, reikia su maistu gauti gausiai cinko visiems, ypač be regulių moterims. Daug cinko yra raudonoje mėsoje, bet ji nevalgytina, nes kenkia širdžiai ir smegenims, didina sklerozę. Todėl cinką valgykite su aukš-čiau minėtu maistu. O visi ir visos vengdami ne tik minkštų kaulų, bet ir šalinamiesi nuo sklerozės, nurykite kasdien po vieną cinko sulfato 200 mg tab-letę. Sėkmės.

PARODOJE — PASAULIO MEDICINOS PAŽANGA

Rugsėjo 24 d. Vilniuje, „Litex-po“ centre, atidaryta ketvirtoji tarptautinė specializuota para-da „BaltMedica, BaltPharma, BaltDent, BaltOptika“. Ją su-rengė Lietuvos parodų centras „Litexpo“ kartu su Vokietijos firma „IEG-Solingen“. Ši paroda, anot firmos „IEG-Solin-gen“ vadovo Norvilo Stratmano (Stratman) priskiriama prie pačių reikšmingiausių parodų, rengiamų Baltijos valstybėse. Parodos atidarymo juostelę perkirpo Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas Min-daugas Stankevičius.

Parodos organizacinio komite-to pirmininkas Lietuvos Sveika-tos apsaugos ministras Antanas Vinkus pabrėžė, kad tokios pa-rodos teikia ir apčiuopiamą nau-dą: dalis eksponuojamos apara-tūros lieka Lietuvos gydymo įstaigose. Iš praėjusios parodos nupirka 6 mln. dolerių vertės eksponatų. Dabar, sakė minis-tras, gautas 12.7 mln. dolerių kreditas, už kurį bus įsigijama medicinos technika iš šios pa-rodos. Ketvirtąją specializuotą tarptautinę medicinos techni-kos ir farmacijos parodą, uži-mančioje 6.5 tūkst. kv. metrų plotą, savo produkcijos pavyz-džius eksponuoja 560 firmų iš 35 pasaulio šalių. (ELTA)

Arkikatedra Vilniuje.

Nuotr. Jono Urbono

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

VILNIAUS JĖZUITŲ GIMNAZIJOJE

1996 m. rugsėjo 14 d. grupė Vilniaus Jėzuitų gimnazijos moksleivių ir mokytojų daly-vavo didžiulioje Šv. Mer-gelės Marijos Gimimo atlai-duose Šiluvoje — tadien buvo meldžiamasi mokinių ir moky-tojų intencija. Kelionės įspū-džiais dalinasi gimnazijos moksleivės Erika Leonaitė ir Gabrielė Liniauskaitė.

Kelionė rudenį — kas gali būti nuostabi? Tai laikas, kai žmo-gus ieško vietos apmąstymams prieš ilgą begvį žiemos metą. O ir gamta po truputį pradeda žilti auksingomis spalvomis. Kaip tik tokiu metu 1608 m. Šiluvoje ganantiems bandą piemenėliams apsiėmė Šv. Mergelė Marija. Sakoma, jog tai buvęs pirmasis Marijos apsiėi-kimas Europoje.

Troškėdami savo akimis išvys-ti vietas, kur vyko šie paslap-tingi dalykai, ankstyvą apsimie-gojusį rytmetį išsiirušėm į ke-lionę. Šiluva mus pasitiko ir atlaides susirinkusių žmonių klegesiu. Apsieišikimo vietoje pastatyta koplyčia buvo pilnu-telė žmonių. Šurmulys, giesmės, maldos džiūiai — viskas liejosi į vientisą užesį.

Tytuvėnai — tai tarsi trokš-tama ramybės vieta. Vienuo-lyno kiemelyje, pripildytame skaistais vidudienio saulės spin-dulių, tvyrojo ramybė. Bažny-čioje maldos ir susikaupimo tylą netikėtai nutraukė pasigirdęs angelų giedojimas. Bet ne, tai ne angelai, o tik keliauninkų giesmė atsklido iš užu atoriaus esančio choro, kur kadaise, atskirai nuo parapijiečių, mel-davosi ir giedodavo vienuoliai bernardinai. Iš choro galima patekti tiesiai į vienuolyną, dar ne visai atgaivintą restaura-torių rankų. Dabar ten muzie-jus, kur galima išvysti ne tik gausybę knygų — maldaknygių bei vienuolyno rankraščių — bet ir žvakidžių, autentiškus vie-nuolio rūbus bei gyvenamąją aplinką.

Pakeliui į Kryžių kalną užsu-kome į Šiaulius. Ispūdingai di-džiulė Šv. Petro ir Povilo baž-nyčia išliko priešais mus savo baltu bokštu. Viduje dėmesį pa-traukė grakščios arkos: kai ku-rios driekėsi pažeme, kitos stie-bėsi aukštyn.

Netoli Šiaulių esantis Kryžių kalnas — tarsi tikėjimo ir vilties kalva. Kryžių miške švelniai šnarėjo kryžiai ir kryželiai, tar-si maldos žodžius kuždėdami žmonių skausmus, viltis.

Peliekant kalną, aussyse užė-kryžį šnabždesys, lyg priekais-taujantis ar klausiantis: kur palikais savo tikėjimą?..

Kun. J. Boruta, SJ

VYSK. P. BALTAKIO, OFM, VIEŠNAGĖ ARGENTINOJE

Š.m. vasario 9 d. Argentinon atvyko vysk. Paulius Baltakis kartu su prelatu Leonu Paške-vičium aplankyti lietuvių. Svečiai apsiėjo Aušros Vartų klebonijoje pas tėvus marijonus.

Vasario 11 d. (sekmadienį) vysk. P. Baltakis, kartu su prel. Leonu ir kun. Augustinu Steig-vilu aukėjo Mišias Aušros Vartų bažnyčioje Lietuvos Nepriklausomybės šventės pro-ga. Giedėjo Šv. Cecilijos choras, dalyvavo gausi lietuvių minia, prie altoriaus garbės sargybą ėjo su vėliavomis SLA jau-nimas, skaitinimo atliko: V. Sur-vilienė ir E. Ozinkienė, pa-mokslą pasakė vysk. Paulius, pabrėždamas maldos svarbą dėl atsinaujinimo.

Pamaldos buvo užbaigtos prie kryžiaus sodelyje, kur ALOS Tarybos pirm. Julius Miciūdas prisiminė žuvusius dėl Lietuvos laisvės, o klebonas kun. Aug. Steigvilas sukalbėjo maldą. Da-lyviai pamažu rinkosi į parapi-jos saloneį, kur kartu su sve-čiais turėjo progos pasikalbėti ir atsigaivinti.

Vidudienį Argentinios Lietu-vių susivienijimas suruošė aso-do pietus, kurių metu Lietuvos garbės konsulas tarė žodį Lietu-vos Nepriklausomybės atsta-tymo svarbą ir pasveikino svečius. Vysk. Paulius Baltakis, OFM, papasakojo savo įspūdžius iš kelionės po Rusiją ir Sibirą, lankant ten išsibarsčiusius lietuvių, bei palaimino stalą. Salė prisipildė gausios lietuviškos publikos. Susivienijimo pirm. Arnaldo Vezbeckas padėjo garbės konsului Al-gimantui Rastauskui už kalbą ir vysk. P. Baltakiui už atsilan-kymą.

Savaitės bėgyje garbingi svečiai atsilankė Senelių židinyje ir „Birutės“ draugijos namuose, palydėti klebono Aug. Steigvilos ir Adomo Buro, Senelių židinio pirmininko.

Svečiai nuvyko į Lujano Mari-jos šventovę, nuvežė Lietuvos vėliavą, kuri bus patalpinta koplyčioje. Kelionėje palydėjo jaunuolis Fabian Lopez. Lietu-vių centras vasario 14 d. su-ruošė svečiams lietuvišką vaka-riene, o po miestą pavažinėjo Enrikas Pacejūnas, Lietuvių centro vicepirm.

Vasario 16-tą dieną svečiai su Raul Stalioraičiu nuvyko į Lietuvos garbės konsulo Algi-manto Rastausko būstinę, kur buvo pavašinti arbatale.

Vasario 17 d. svečiai buvo palydėti Arturo Miciūdo ir kun. Aug. Steigvilo iki uosto, iš kur išplaukė į Urugvajų aplankyti lietuvių.

Kun. A. Steigvilas

KAUNE PAŠVENTINTA PRANCIŠKONŲ ŠV. JURGIO KOPLYČIA

Rugsėjo 4 dieną Kaune iškil-mingai pašventinta pranciško-nų Šv. Jurgio koplyčia ir alto-rius. Šventinimo apeigas atliko Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, o šv. Mišias drauge su juo koncelebravo pro-vincijolo delegatas Lietuvoje kun. Sigitas Jūrcys-tėvas Benediktas OFM, daug kunigų iš Lietuvos ir užsienio. Per pamokslą arkivyskupas pastebėjo, kad prieš keletą metų kai kas dar abejojo dėl mažųjų brolių likimo ir įsikūrimo šioje vietoje. Šiandien esame liudininkai, kaip mažieji broliai, skleidami Dievo žodį ir lydimi Viešpaties dvasios, čia leidžia šaknis, sakė ganytojas. Esame pavargę nuo „didelių“ žmonių, kurių visur daug. Bėda, kai žmogus „didelis“, ir Dievo palaima, kai jis „mažas“, tvirtino ganytojas.

Per šv. Mišias giedoją Vytauto Šv. Mergelės Marijos Emimo ir Dangų bažnyčios jaunimo choras „Ugnies vaikai“. Šventini-mo iškilmėse taip pat dalyvavo koplyčios atstatymo architektė A. Priekocienė, atstatymo dar-bus vykdžiusios Bernardinų vie-nuolyno individualios imonės direktorius P. Kamavičius, miesto visuomenė. Šv. Mišios koplyčioje bus aukojamos kas-dien 18 valandą.

BŽ, Nr. 17

MORALINIO NUOSMŪKIO ŽENKLAS

Pasak mons. Pierro Monnib, vadovavusio Vatikano delegaci-jai per rugpjūtio pabaigąje Stokholme vykusį Pasaulinį kongresą dėl vaikų seksualinio išnaudojimo, neseni skandalai piktnaudžiavimo vaikais atvejai yra daugelio šalių moralinio nuosmūkio ženklas. Tarptauti-niam kongrese dalyvavo 1200 delegatų iš daugiau nei 110 šalių ir šimtai nevyriausybinų organizacijų atstovų. Interviu Vatikano radijui mons. Mon-nibas pareiškė, kad žmonija neturėtų tikėtis, jog galės ir toliau žengti pasirinktu keliu, palikinedama monstriškus pėd-sakus. Monnibas, kuris yra nuolatinis Šventojo Sosto stebė-tojas prie Pasaulinės turizmo organizacijos, priminė, kad JT generalinis susirinkimas jau 1989 metais priėmė konvenciją dėl vaikų teisių, ir pridūrė: „Ne visos valstybės taiko šias nor-mas, kai kurios taikstosi su atmetiniais nežmoniško verslo, kurio objektas yra vaikai, in-teresai“. Pasak Vatikano delegacijos vadovo, nedelsiant būtinas naujas suaugusiųjų bei šeimos auklėjimas.

Pasiūbaigus Stokholmo kongre-sui, Popiežinės šeimos tarybos prezidentas Kardinolas Alfonso Lopez Trujillo pareiškė, jog griežtesnį įstatymų nepakan-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV.....	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV.....	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo).....	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu.....	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Ignas Budrys
Moderatorius kun. Viktoras Rimelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos pri-siuntiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuostata. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

ka, norint užkirsti kelią seksua-liniam vaikų išnaudojimui. Vatikano dienraštyje „L'Osser-vatore Romano“ rugsėjo 1 die-ną paskelbtame straipsnyje kar-dinolas rašo: „Reikia tikėtis, kad ši konferencija tikrai bus lemtinga vaikų labui ir padės pašalinti šį nusikaltimą žmogis-kumui“. Viena pagrindinių sek-sualinio vaikų išnaudojimo priežasčių yra skurdas, vertian-tis pardavinėti vaikus organi-zuotam prostitucijos verslui. Tarp kitų veiksmų kardinolas paminėjo „seksualumo subana-linimą“, tradicinių asmenų bei šeimos vertybių suirimą, vei-kiant Vakarų pasaulio įtakai.

BŽ, Nr. 18

ŠV. MARTYNO VAIKŲ GLOBOS SODYBA

Spalio 3 dieną Traupyje (Anykščių raj.) klebonas Ste-ponas Galvydis pašventino Šv. Martino vaikų sodybą, įai-kūrusią buvusio vaikų darželio pa-state, kurį nupirko ir beglo-biams vaikams bei našlaičiams paskyrė A. ir E. Ilgūnų še-myna. Šiuo metu jau esama per 10 vaikų, kurie prisiglauso šioje sodyboje. Vaikų sodyba bus išlaikoma privatių aukotojų,

tačiau sumanymo iniciatoriai tikisi ir Anykščių savivaldybės ir Traupio seniūnijos paramos. Sodybos atidarymo iškilmės vadovavo Traupio pagrindinės mokyklos direktorius S. Obelė-vičius, daug prisidėjęs prie pa-stato įrengimo darbu. Simbolinę juostą perkirpo Ilgūnai ir Anykščių rajono meras S. Ne-fas. Atidarymo proga kalbėjo namų šeimininkai Ilgūnai, meras S. Nefas, Kovo 11-osios akto signatarė R. Rastauskienė, vietos darbininkų atstovė S. Krištaponienė. Kalbėjusieji džiaugėsi šių namų atidarymu ir prašė visuomenę juos remti. Vaikų sodybos atidarymo iškil-mės baigėsi menine programa, kurią atliko Panevėžio neigalių vaikų, chorėlis „Varpelis“, Biržų miesto kapela, vado-vaujama R. Ilgūno. Grigaliūnų šeima iš Panevėžio sodybos gyventojams padovanojo ožką su ožiuku.

„Bažnyčios žinios“, Nr. 20

SUNG L. CHOU, M.D.

Vidaus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS
PROFESSIONAL PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-6142
Kalbame lietuviškai

HOLY CROSS FAMILY MEDICAL CENTER

740 W. 31st St.
Chicago, IL 60616,
(312)-225-0695

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Optikologas/Akių Chirurgas
9530 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-0822
4140 W. 63rd St.
312-736-7700

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (312) 337-1266

Cardiac Diagnostic, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-434-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už priimaną kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai (kalbėti angliškai) tel. 708-423-02 0

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3909 W. 96 St. Tel. (708) 423-0191
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p.p. — 7 v.v. antr. 12:30 — 3 v.p.p.
treči. užduoty, kvėd. 1 — 3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.v. — 12 v.p.p.

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
Kab. Chicagoje užduoty
9525 S. 70th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 698-6161
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9805 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 698-6888
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
5167 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 837-7755

ARAS ŽILGAS, M. D.
ANDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
(630) 827-0900

3625 Highland Ave., Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
(630) 436-0129

SVEIKINTINI PASIKEITIMAI „DRAUGE“

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Artinantis dvidešimt pirmam šimtmečiui, per paskutinįjį šio šimtmečio pusę žmonija išgyveno ne vien atomo suskaldymo stebuklą, kuris daug gero nedavė, tapęs nuožmiu masinio žudymo įrankiu, nors vėliau yra naudojamas kaip energijos gamintojas. Tačiau nuostabus apvaldymas elektrono, vieno atomo dalelės, jo genialus pritaikymas aparatūrai negali pavaduoti žmogaus smegenų. Tai yra bene pats nuostabiausias išradimas, populiariai žinomas kaip kompiuteris. Kompiuteriai ne vien naudojami rašymui, architektūros planų kūrimui, bet taip pat universalinės informacijos rinkimui, diagnostikai nustatymui, tarpkompiuteriniam susijungimui (E-Mail), jau nekalbant apie tokius eilinius uždavinius, kaip buhalterija ar raštvedyba.

Amerikoje mūsų leidžiama spauda jau atšventė daugelį dešimtmečių garbingus jubilėjus, per savo eiles perleido nemažai kvalifikuotų redaktorių, administratorių, gabių žurnalistų, o skaitančioji visuomenė sekė ir pasaulinius, ir Lietuvos bei mūsų visuomenėje vykstančius įvykius, nuo minėjimų paspyrimų iki knygų ir teatro recenzijų. Tam darbui nepakanka vien talento ir sumanumo, reikia ir tinkamos aparatūros, spausdinimo, susijungimo priemonių. Deja, lietuviškoji spauda niekada neturėjo didelių išteklių, tai laikui bėgant, pradėjo atsilikti savo technologija, tuo sunkinant darbą, nes jau sumoderninta aplinka reikalauja prisiderinti ir eiti su laiku.

Šalia atsakingo redaktorių darbo, nuo kurių priklauso leidinio turinys, viešumoje beveik nepastebimas lieka laikraščio administratorius, kurio rankose yra laikraščio finansiniai reikalai, prenumeratos, lešų telkimas ir, kas svarbiausia, buhalterija bei atskaitomybė. Teko patirti, kad š.m. gegužės 1 dieną „Draugo“ administratorius pareigą pradėjo eiti inf. Ignas Budrys, ilgas metus turėjęs atsakingą administracines pareigas didžiojoje amerikiečių įmonėje, bet, išėjęs į ankstyvą pensiją, nutarė produktyviai išnaudoti savo laiką, neprašė būti be užsiėmimo. Pamatęs spaudoje skelbimą, kad „Draugas“ ieško administratoriaus, jis tuo atsiliepė ir buvo priimtas. Pasitarkus progai ir tarpininkaujant vienam įtakingam Čikagos lietuviui,

„DRAUGAS“ YRA NE VIEN DIENRAŠTIS

Ignas Budrys.

Daug metų mūsų šeimai teko gyventi toli nuo lietuviškų telkinių. Darbo reikalais vis kas treji ar penkeri metai kraustėmės nuo Nebraskos prerijų iki Atlanto pakrančių, nuo pietinės Tennesse iki Ontario ežero. Tuo metu du dalykai buvo mums ypač svarbūs: lietuviškos stovyklos vaikams ir lietuviška spauda. Visur mus lydėjo „Draugas“, „Laiskai lietuviams“, „Eglutė“ ir „Pasaulio lietuvis“. Vaikams užaugus ir sukūrus savas šeimas, pakeitėme „Eglutę“ į „Pensininką“. Po 30 metų dūl sugrįžome į Čikagos apylinkes, ir taip išėjo, kad man dabar tenka administratoriui „Draugą“.

Lietuviška spauda, tiek „Draugas“, tiek žurnalai, buvo mūsų pagrindinis ryšys su lietuvių telkiniais ir jų veikla. Nors kai kuriose vietose „Draugas“ vėluodavo savaitę ar ilgiau, jis visada buvo mielas ir skaitomas. Žurnalai suteikdavo peno lietuvių išsilgusiai sielai. Tiek „Draugo“, tiek žurnalų ateitis yra visų mūsų reikalas, o ne tik leidėjo. Paskutiniu metu pasirodė mūsų spaudoje įvairių nuomonių ir spėjimų apie „Draugą“ bei „Draugo“ spausdintuvės spausdinimo leidinius. Prieita net prie to, kad „Draugo“ ateitis ir perspektyvos diskutuojamos „Tėviškos žiburio“ lyg tam nebūtų vietos „Drauge“. Visos tos diskusijos pagrįstos spėjimais ir nebūtais faktais.

„Draugas“, kaip ir kiekviena įmonė, turi problemų, bet jos nėra neįveikiamos. Daug ką reikia modernizuoti ir pakeisti darbu metodus. Ne tam, kad įvestume ką naujo, bet tam, kad palengvintume darbą ir sumažintume dienraščio leidimo išlaidas. Tą atlikti nėra lengva. Kai kurie dalykai jau pakeisti, kiti bus keičiami. Administracija Draugo fondo skir-

tais pinigais įsigijo modernius kompiuterius ir visi duomenys apie prenumeratorius, skelbimus, apie finansinius atsiskaitymus yra tiesiogiai įvedami į kompiuterius. Netolimoje ateityje, kai visi administracijos tarnautojai bus gerai išmokę vartoti kompiuterius, mūsų paslaugos prenumeratoriams, skelbimų teikėjams bei tiems, iš kurių mes perkam, bus žymiai greitesnės ir tikslesnės.

Prieš savaitę Draugo fondas vėl atėjo mums į pagalbą, skirdamas 25,000 dol. įsigyti kompiuterius redakcijai. Šiuo metu redakcija vartoja technologiją „Draugo“ rinkimui, lauzymui bei fotografijų paruošimui, kuri yra mažiausiai 20 metų atsilikusi. Su nauja technologija „Draugo“ paruošimas spausdinimui bus tikslesnis ir greitesnis.

Kai pradėjau dirbti „Drauge“ šių metų paskutinę balandžio dieną, radau daug ką būtinai taisytiną. Viena pirmųjų – spausdintuvės įranga. Be „Draugo“, kuris yra spausdinamas specialia mašina, pritaikyta laikraščiams, mes dar spausdinome įvairius žurnalus, knygas, plakatus bei smulkius leidinius. Ta mašina, kuri buvo vartojama spausdinti žurnalus ir knygas, buvo įrengta prieš 20 metų. Palyginti su šių laikų spausdinimo mašinomis, ji pri-lygsta arkliai automobilio amžiuje. Visą laiką gedo, labai komplikavosi paruošimas spausdinimui bei spausdinimo greitis labai žemas. Del to mes prarasdavome pinigų spausdinant žurnalus, kaip „Pasaulio lietuvis“, „Laiskai lietuviams“, „Vytis“ ir kitus. Toliau taip dirbti buvo neįmanoma. Sustabdėme žurnalų spausdinimą „Drauge“ ir laikinai juos spausdinti atiduodam kitom spausdintuvėm. „Draugas“ rūpinasi šių žurnalų spausdinimu paruošimu ir jų išsiuntimu. Sprendimas turi būti padarytas, ar mes įsigysime tinkamą spausdinimo mašiną, ar atsiskaitysime šių darbų. Jeigu mes šių žurnalų nespausdinsime, vargu ar jie išlaikys. Reikia patyristi, nuolatinių tarnautojų tokiam darbui. Savanoriai to neatliks. Ypač reikia turėti tinkamų duomenų bazę ir techniką išsiuntimui šių leidinių paštu. „Draugas“ tai turi, kadangi tas reikalinga laikraščio leidimui.

„Draugas“ yra daugiau, negu tik dienraštis. „Draugas“ yra ir turintis lietuviškos spaudos centras. Negalima palaidoti paskutines institucijas, kuri gali ne tik spausdinti laikraštį, bet

ir visus kitus esminius leidinius lietuviškos spaudos Amerikoje. Įsigijus naują spausdinimo mašiną, įgalintų „Draugą“ ir toliau spausdinti lietuviškus leidinius. Lietuviški leidiniai te-uzimti 20%-30% ka ta nauja mašina galėtų atlikti. Gera su-organizavus „Draugo“ spausdintuvę, mes galėtume gauti darbų, už kuriuos galėtume uždirbti ir tuo padėti „Draugui“ finansiskai. Mums reikia pradėti galvoti, kai išvystyti didesnę apyvartą, o ne mažesnę. Lietuvių Katalikų spaudos draugija turės nuspręsti, kuria linkme pasuks „Draugas“. Tikiuosi, kad jų sprendimas neatstums tų, kuriems mes reikalingi.

Ignas Budrys
administratorius

KNYGA APIE VASARIO 16-TOSIOS AKTO SIGNATARUS

Lapkričio 6 d. Vilniuje pristatyta Algimanto Liekio dokumentinė knyga „Signatarai. Vasario 16“.

Šią fundamentalią knygą inicijavo Kovo 11-tosios signatarų klubas, knygos leidybos darbus parėmė Tauro bankas, AB „Lietuvos dujos“, AB „Vilpa“, kultūros ministerija bei kiti.

Per 400 psl. dydžio ir gausiai dokumentine medžiaga iliustruotą knygą išspausdino „Vilpa“. Knygoje pasakojama apie tuos, kurie skelbdami tautos ryžtą ir viltį, pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės aktą, sakė Kovo 11-tosios signataras Eimantas Grakauskas.

Pasak kitų kalbėjusiųjų, knyga apie Vasario 16 Akto signatarus labai reikalinga dabartinei kartai, mažai apie juos žinančiai. Knyga apie signatarus, „bus“ reikalinga ir ateities kartoms, kurios iš prasmingų jų gyvenimo darbų galės mokyti siekti laisvesnio, teisingesnio gyvenimo“, sakė Gediminas Ilgūnas.

ĮAMŽINS AUSTRŲ TREMTINIŲ ATMINIMĄ

Vilkyškių miestelyje ketinama įamžinti austrų tremtinių atminimą. Šilutės rajono savivaldybėje lankėsi Austrijos Zalcburgo žemės delegacija, kuriai vadovavo Lietuvos garbės konsulas Zalcburge Petėris Krovas. Šios kelionės tikslas buvo surasti vietovę, kur būtų galima pastatyti atminimo paminklą austrų tremtiniams.

Aštuonioliktame amžiuje 20,000 austrų evangelikų dėl persekiojimo turėjo palikti savo tėvynę ir ieškoti prieglobsčio svetur. Dalis, kuri traukėsi į Rytus, įsikūrė Užnemunėje.

Danutė Bindokienė

Su Advento pradžia

Sakoma, kad visi skundžiasi per greitai skriejančiu laiku, bet dar niekam nepavyko nutverti bent trumpiausią to laiko matą vieneta – sekundę – už uodegos ir užlaikyti ilgiau, negu jai lemta mūsų tarpe pasilikti. Vienok metų slinktyje vis dėlto pasitaiko keletas stotelių, kurias pasiekę, galime bent trumpai apsisvalgyti: ką palikome praėityje, ko tikimės iš ateities.

Viena tokia paranki stotelė yra Advento pradžia, sutampanti su Bažnyčios liturginių metų pradžia, bet beveik visu menesiu pralenkianti kalendorinių metų pabaigą. Jeigu ne Advento žvakės bažnyčioje, ne violetinės spalvos liturginiai drabužiai, vargiai ir čia turėtume progą atkreipti dėmesį į šį ypatingą prieškalėdinį laikotarpį, nes savo aplinkoje matome kaip tik Advento rimčiai prie-singa nuotaiką: visur žiba, skamba, vilioja Kalėdų dovanos, masina reklamos. Pirkit, pirkit, nes kasdien vis viena diena su-trumpėja laikas iki Kalėdų. Kas uždels, nespės patenkinti savo artimųjų norus, juk „pagrindinė švenčių prasmė“ (pagal verslo pasaulį) yra tai, kas padedama po Kalėdų eglutė.

Sv. Raštas sako, kad žmonija išganytojo laukė keturis tūkstančius metų. Tai ne keturias Advento savaites! (Be abejo, verslininkams toks ilgas prieškalėdinio apsiapirkimo laikas būtų labai parankus.) „Rasokit, dangūs, ir išlykit mums Atpir-keją“ – štai tikroji Advento reikšmė: ruoštis Dieviškojo Kūdikėlio gimimui. O tas pasirošimas yra daug daugiau, negu eglutė puošti, sveikinimus rašyti, stumdytis po parduotuves, ieškant tinkamiausios dovanos. Bažnyčia, šv. Jono Krikštytojo lūpomis, duoda pasirošimui geriausią „receptą“: „užpilti duobes, sulyginti kalnus“, kad tikrasis Kalėdų džiaugsmas be kliūčių galėtų aplankyti mūsų sielas.

Ar kas tebeprisimena Raro-tas? Tai ankstyvos Mišios kiek-vieną Advento sekmadienio rytą, saulei dar netekėjus, tarytum keturios prasmingos repe-ticijos prieš didįjį Kalėdų nak-ties stebuklą, minimą Pieme-nėlių Mišiose. Nors ir nelengva būdavo keltis šaltai brankanti, lėduotą Advento sekmadienio rytą, bet tai buvo dalis pasiruo-simo Kristaus Gimimo šventei, graži krikščioniška tradicija, kurią lietuvių tauta buvo pame-gusi. Adventai Lietuvoje turėjo ir daugiau tokių prasmingų papročių, labai šesiskiriančių nuo anglosaksų pasaulio tra-

dicijų. Pvz., per tas keturias savaites iki Kalėdų niekas ne-ruošdavo pasilinksminimų su šokiais ir dainomis. Nebuvo keliamos vestuvės – jeigu kas nespėjo iki Advento vesti, tai galėjo palūkti po Kalėdų. Gaila, kad svetimos kraštuose mes baigiame išmėtyti tėvų bei senelių iš tėvynės atsivežtų tra-dicijų briliantus, o jų vieton pri-sirenkame vietinių stiklo su-kelių...

Jau keletą kartų skaiteme pa-siūlymų „Drauge“, kaip Adven-to metu galime įsigyti tikrųjų dvasinių dovanų, kurias Kale-dų naktį įteiktume Kūdikim Jė-zui. Verta kai kuriuos dar kartą pakartoti, nes kažkaip jie ima ir išliunka kasdienybės rūpes-čiuose.

Neseniai buvo siūlymas tau-pyti smulkius pinigėlius, mesti juos į atskirą dėžutę ir po Kale-dų per Religinės šalpos organi-zaciją paaukoti mokiųjų pie-tums Lietuvoje. Girdime, kad net šiame krašte daug vaikų ir mokyklą ateina alkanai, tad mo-kykloje gaunami šilti priešpie-čiai jiems yra vienintelis sotus valgis per visą parą. Juo labiau Lietuvoje, kur valdžia veltui priešpiečių neduoda, o moky-tojai ar mokiųjų tėvai neturi at-liekamo centuko vaikui pamai-tinti. Koks gi gali būti mokslas alkanam, ypač žiemą, kad taip šalta? Manome, kad į šį projektą labai mieliai įsijungs mokyklinio amžiaus mūsų vaikai, kuriems lengviau suprasti kitų mokinių problemas. Patys nustebime, kaip centukas prie centuko sudarys gražią sumą, o auka tikrai bus įvertinta.

Tai tik vienas projektas, o kaip su našlaičiais, senelių, ligonių, invalidų, tremtinių šelpimu? Ar gali būti patogesnis laikas daugiau dėmesio skirti vargstantiems, kaip Adventas. Juk kasdien apsiapirkimo cen-tuose, prie didesnių parduotu-vių ir net gatvėse matome rau-donus kibirelius, girdime ju sa-ugotojų varpelius, kvietiančius šelpiti vargstantiems, kad ir jų Kalėdos būtų džiugesnės. Kai kitą kartą išgirsime tą artimo meilės šauksmą, prisiminkime BALFą, Religinę šalpą, „Lietu-vo našlaičių globos“ komitetą, Partizanų šalpos fondą, „Saulu-te“ ir apskritai Lietuvoje vargs-tančius.

Nesikime po šapelį, kaip tos darbščios skruzdėlės ir su-krakime milžinišką artimo meilės kalną. O nuo to kalno bus taip lengva pamatyti „sidabro raitais, šilko botagais atvažiuojančią Kalėdą“.

TĖVYNĖS LABUI

BALYS RAUGAS

73

Kas savaitgalį pasirodydavo Kauno operos solistai su koncertais. Tačiau labai populiarius buvo Šv. Myka-lojaus bažnyčios baronininko Siniaus „Varpo“ choras, su kuriuo jis, kaip vilniečiai sakydavo, pėstiomis apkeliaavo visas Vilnios gyvenvietes. menant prezidento Smetonos įspėjimą: „Tave bolševikai

Su džiaugsmu lauktosios Kalėdų šventės atėjo, pasipuošusios eglutėmis bei vainikais, suvedamos šeimų artimesniuosis prie Kūčių stalo, o vidurnaktis suskamba triadėsimties Vilniaus bažnyčių varpais. Deja, lietuviškų pamaldų reikalas dar nebuvo sutvarkytas, todėl daugelis iš atsiliepusių į Vilnių tepasitenkino tik varpų gaudesiu, skelbiančiu Kristaus užgimimą.

Nuotaikingai buvo sutikti ir Naujieji metai Kari-ninkų ramovėje. Bet, švenčių nuotaiškai pralėkus vėju, su nauja energija reikėjo grįžti į darbą. Leitenantas Raugas savo kasdieninį darbą su kareiviais vykdė kareivinėse ir Trijų kryžių pašlaitėse, o jo žmona Marytė jau apsiapato nelengvos sąlygos didžiulėje lenkų mo-kykloje. Palengva, žiemai artėjant ir pavasari, jos išvais-da pastebimai pakito – ji sustambėjo, o kovo pradžioje, vieną vėlyvą vakarą poilsiaudama, ji su įprastu įpyeniu linkamai tarė:

– Mudviejų pirmagimis jau pradeda žaisti. Jaučiu jo judesius. Esu laiminga.

Rytojaus dieną apžiūrėjęs gydytojas įtypodamasis

paguodė:

– Viakas vyksta normaliai ir šeimos didžiai šventei ruošitės gegužės pabaigoje ar birželio pradžioje.

Ji dar mėnesį padirbės ir tuo balandžio puse, kaip mokytojų darbo taisyklėse nustatyta, išeis atostogų. Bet štai netikėta žinia iš pulko štabo leitenantui Raugui: – nuo balandžio 15 iki gegužės 15 d. komandiruojamas į specialius karininkų minovaidininkų kursus prie Karo mokyklos. Jaunam karininkui per trumpą laiką jau į antrus specialybės kursus – nepaprastai maloni žinia. Tačiau palikti kūdikio laukiančią žmoną, galėtų būti rimta prieštasis atsiskakymui. Marytė nuodirdžiai padarino:

– Tavo karjerai tai labai naudinga, o keliauji juk ne į užsienį. Savaitgaliais atvažiuosi manęs aplankyti ir mėnuo pralėks nepastebimai.

Zieduose skęstanti gegužės dvidešimt trečioji moky-tojai Marijai Raugienei išaušo su nelengvai atėjusio į šį pasaulį sūnelio verksmu, o po poros savaičių Šv. Mikalojaus bažnyčioje kunigas Čibiras į pakrikščijo Valentino-Algimanto vardu, krikšto tėvu esant tėvo broliui Norbėliui, o krikšto motinos – mamos seseriai Domutei.

Šeimos rūpestiuose pasikendęs ir minovaidininkų kursais užsiėmęs, balandžio 23-iają sužinojo, kad gene-rolui Raštikiui suteiktas diviziono generolo laipenis ir Respublikos prezidento aktu paleistas į atsargą, o ka-riuomenės vadu paskirtas gen. Vitkauskas. Pokalbiuose buvo teigiama, kad tai įvykė dėl Raštikio pastangų ir vyriausybės įjungti opozicijos partijas – krikščionis demokratus su valstietiais liaudininkais. Karininkijos tarpe gen. Raštikis buvo populiarius, tad jo netektis buvo

apgailėstaujama. Šį įvykį tiesiog užgožė pasigirdusi žinia apie Lietuvos saugumo policijos „pagrobimą ir kankinimą“ raudonarmietį, rastą miesto kanalizacijos vamzdyje. O kitą raudonarmietį puskarininkį, pabėgusį iš savo dalinio, mūsų policija užtiklo prie Naujosios Vilnios beaislapetanti. Suimant jis nusivėso. Iš Maskvos pasi-girdo žinia, kad ji nušovė Lietuvos policija. Šiuos kalti-nimus Maskva paskelbė gegužės 25 dieną.

Lietuvos Vyriausybė, reagudama į skleidžiamas žinias, pasiūlė sudaryti bendrą komisiją tiems kalti-nimams ištirti. Siūlymą Maskvai atmetus, birželio 6 d. į Maskvą išvyko pats ministras pirmininkas Merkys. Birželio 7 d. pasirodė žinia: gen. Raštikis grįžta į ka-riuomenės tarnybą ir Respublikos prezidento aktu skir-riamas Vytauto Didžiojo Aukštosios karininkų mokyklos viršininku. Po poros dienų vėl žinia: į Maskvą siunčiamas Užsienio reikalų ministras Urbys ir vežasi prezidento laišką su Lietuvos lojalumo patikiniu. Į jo delegaciją įeina: gen. Raštikis, gen. Reklaitis ir dr. Mačiulis. Pagaliau birželio 14 d. Lietuva išgirsta tų pasikalbėjimų rezultatą: ultimatumas! Kremlius reika-lauja įsileisti neribotą skaičių raudonarmiečių, ne-delsiant pakeisti vyriausybę ir patraukti į teisimą Vidau-s reikalų ministrą Skučą su Saugumo departamento direktorium Povilaitiu.

Visą naktį poėdžiavusi, Lietuvos Vyriausybė ultimatumą priėmė, tik prezidentui Smetonai su Krašto apsaugos ministru generolu Musteikiu tvirtai reikalau-jant jį atvesti, o Švietimo ministru Jokantui su Val-sybės kontrolieriumi Šakeniu santūriai paremiant.

Kariuomenės vadas gen. Vitkauskas, nedelsdamas

išleido kariuomenei įsakymą, ragindamas draugiškai su-tikti Raudonąją armiją, ir išskubėjo į Gudagojų iškil-mingai sutikti okupacinės armijos vadą gen. Pavlovą, o prezidentas su šeima pasitraukė į Vokietiją. Ji pasekė gen. Musteikis ir nemažai ryškesnių valdžios pareigūnų.

Merkio vyriausybė, vykdydama ultimatumo reikala-vimus, įsakė suimti Skučą su Povilaitiu, kurie buvo guo-džiami, kad bylą nagrinės savasis teismas.

Tauta suprato prezidentą: jis nenorėjo savo parašu legalizuoti Kremliaus agresijos veiksmų, tačiau negalėjo suprasti Kariuomenės vado gen. Vitkausko, užsispy-rusiai įkalbinėjusio priimti Maskvos reikalavimus. Keis-tai skambėjo ir gen. Raštikio įtikinėjimas, kad ginklu priešintis jau per vėlu, kai vos prieš metus, Hitleriui atplėšiant Klaipėdą, savo atsisaukime į karius, pabrėžė „tas laisvės nevertas, kas negina jos“.

Respublikos prezidento pareigas einąs A. Merkys Dekanazovui pranešė, kad ministro pirmininku jis noris skirti gen. Raštikį, bet ši kandidatūra buvo nepriimtina. Birželio 16-ąją jau sovietų pasiuntinys Pozdniakovas Dekanazovo vardu Merkiui telefonu padiktavo Lietu-vo vyriausybės sudėtį: ministras pirmininkas Justas Paleckis, jo pavaduotojas ir Užsienio reikalų ministras Vincas Krėvė, Teisingumo – Povilas Pakarklis, Žemės ūkio – ir vidaus reikalų – Matas Mickis, Finansų ir susisiekimo – Ernestas Galvanauškas, Sveikatos – Leonas Koganas. Merkiui šiuos paskirtuosius patvir-tinus, teliko laikinai einamas prezidento pareigas per-duoti Justui Paleckiui ir laukti neišaukus rytojaus, pris-menant prezidento Smetonos įspėjimą: tave bolševikai sušaudys, jei nesirysi pabėgti“.

MONTESSORI KURSAI LIETUVOJE

STASĖ VAIŠVILIENĖ

1996 metų birželio mėnesį Lietuvoje, Vilniaus Montessori centre, vyko paskutinė pirmųjų Montessori kursų dalis. Savo žiniomis ir patirtimi šiais metais dalinosi Marytė Kuciniene, MECA kursų dėstytoja ir Virginija Mačiulienė, Beverly Montessori mokyklos direktorė. Į paskutinę, trečią, kursų dalį suvažiavo tos pačios 50 auklėtojų iš visos Lietuvos.

Marytei ir Virginijai teko sunki užduotis: be paskaitų jos tikrino paruoštus albumus, tai visų užsiėmimų klaseje smulkūs aprašymai, perskaityti raštu duota egzaminą, vaiko studija, knygų santraukas, lankytų klasių aprašymus, o Virginija atliko žodinį egzaminą irjos ir praktikos.

Auklėtojos, atlikusios visas užduotis, gavo Montessori auklėtojos diplomą, tuo baigti pirmieji kursai Lietuvoje. Negalėdama dalyvauti šioje džiaugsmingoje šventėje, kaip kursų organizatorė, dėkoju Marytei ir Virginijai už jų įnašą ir noriu paklausti kelis klausimus.

Klausimai Virginijai Mačiulienėi

— Tu pirmą kartą susidūrei su Lietuvos montessorininkėmis, kokių išvėdžių išsivadai?

— Dalyvės buvo rimtai nusiteikusias, pasiryžusias pasisemti kuo daugiau žinių iš lektorių, jos bando taikyti dr. Marijos Montessori idėjas savo klaseje, kurių pagrindu yra: pagarba kitiems, laisvė su atsakomybe, šeimos svarba, žmogaus ryšys su gamta, bendruomenės gerovė — tai idėjos, šiuo metu labai reikalingos Lietuvos ir viso pasaulio gyvenime. Man buvo labai džiugu matyti tokį didelį būrį pasisėmusių moterų, kurios aktyviai keičia savo požiūrį į švietimą ir skleidžia tą „gerą žinią“ tėvams, kitiems mokytojams ir mokslineikams. Tai davė man daug vilčių Lietuvos atečiai. Skaitome ir girdime labai daug liūdnų žinių apie Lietuvą, o čia yra gyvas pavyzdys žmonių kuriantį gerą Lietuvą ateiti.

Ypač gerą išvėdį sudarė kursantų raštu atlikti darbai. Kursai Lietuvoje buvo suplanuoti Amerikos auklėtojų ruošimo pavyzdžiu, todėl jos turėjo atlikti labai daug darbų. Kai kurios atsivežė 5-6 storus aplankus telefono knygos dydžio traukiniu ar autobusu viena kitai padėdamos.

Man, daugelį metų dirbus ir vertinus amerikietes kursantes kaip „supervising directress“, buvo įdomu taip kruopščiai, meniškai, su nuotraukomis ir pagalbinių iliustracijų vertinti jų darbus, kurie ne kiek neblogesni, kaip čionykščiu studentų.

Verta pažymėti, kad lietuvaitės montessorininkės susirenka tik kartą metuose, tuo tarpu čionykštės studentės kas

dien dirba klaseje su atsakinga auklėtoja. Išvada: čia veiksmingas yra JAV lietuvių Montessori auklėtojų sugebėjimas perduoti teorines ir praktiškas M. Montessori idėjas per surengtus kursus Lietuvoje.

— Tau teko žodžiu atlikti egzaminą, koks jų žinojimo lygis, kaip jų pasiruošimą būtų galima lyginti su čionykštėmis studentėmis?

— Apskritai, lietuvaitės turi gerą supratimą apie mokslo priemonių naudojimą ir jų tikslus. Teorinės žinios rodo jų patirtį darbe su vaikais. Vienos kitos atsakymai rodo, kad montessoriškos idėjos dar kovoja su sovietinėmis.

— Bendravime su Lietuvos auklėtojomis, kas padarė didžiausią išvėdį?

— Jų pasisėmimas savo darbui ir savitarpio bendravimas duoda vilties atečiai. Jos padeda viena kitai, dalinasi idėjomis, tariasi, kuria dainas ir jas dainuoja, kuria savas tradicijas klaseje. Jos tikrai turi sukurę montessorišką bendruomenę.

— Ar teko girdėti iš auklėtojų nusiskundimų, kokių?

— Nusiskundimai yra panašūs į čionykščius: daug darželių naudoja Montessori idėjas, bet jei neduoda kredito, dažnu atveju mokslineikės, pačios nelabai pažįstančios Montessori, ja kritikuoja, o kai kur vietinės švietimo įstaigos trukdo bei apsunkina darbą. Tai problemos su leidimais, mokesčiais, pastatais, auklėtojų skaičiumi klaseje. Dažniausiai kiekviena vietovė turi savas problemas. Didžiausia problema tai nepakankamas valdžios finansavimas visam švietimui. Kadangi tėvai patenkinti Montessori klaseimis, tai labai jam padeda ir finansškai, ir praktiškai.

— Lietuvoje buvau prieš 13 metų. Skirtumas tarp to apsilankymo ir dabartinio yra labai didelis. Žmonės kalbasi, juokiasi, žiūri į akis, mandagesni. Gaila, kad mano pozityvūs pastebėjimai nusiūmėsi didelio skaičiaus elgetų, ypač vaikų.

Turėjau progos gyventi pas gimines ir lankyti kitus gimines, kurie yra skirtinguose ekonomijos polituose. Kai kurie yra pasiekę daug savo darbų, sumanumų ir viltimi geresnio rytojaus. Su kitais žmonėmis jie bendrauja atvirai, dalykiškai. Iš kitų sužinojau, kad jie remia vaikų namus, ugdauja vargstantčius. Daktarai, mokytojai vargsta, nes jų algos labai mažos palyginus su įvairiais valdžios tarnautojais. Kita dalis žmonių, kurie dejuoja, bet nelabai bando sau padėti, lyg laukia, kad kas nors kitas turi jais pasirūpinti.

Pozityvūs pasikeitimai matyti mašinų, restoranų gausumu, prekių įvairumas krautuose, patarnavimas, reklamos, užsienio investicijos.

Montessori kursų baigtuvės. Iš kairės: V. Gasparkaitė — Centro direktorė, A. Piliuvienė — Švietimo ministerijos atstovė, M. Kuciniene ir V. Mačiulienė (ji atsiskaitė už kursantų).

Žmonių nuotaukos daugiausia priklauso nuo jų ekonominės padėties. Geriau išsikūrę savo pokalbiais, interesais mažai kuo skiriasi nuo vakariečių, o sunkiai gyvenančių žmonių gyvenimas sukasi apie kasdieninius rūpesčius.

— Kadangi kursai vyko Vilniaus Montessori centre, tai turėjau progos matyti tris priešmokyklinės klases, pradinę klase mokslą buvo baigusi. Klase didelės, šviesios, gražiai sutvarkytos, geros kokybės Montessori medžiagos, jautėsi ramumas nepaisant, kad po centrą nuolat maišėsi didelis skaičius auklėtojų, neatrodo, kad tas būtų trukdęs vaikų darbui.

Turėjau progos matyti Kauno 43 darželį, kuris vasarai buvo uždarytas, bet M. Jankauskienė parodė gražiai tvėlo darytas priemones ir erdvią klase. Gražiai paupio rajone iš lauko mačiau D. Tilindienės darželį.

— Ar turėjau laiko aplankyti Montessori muziejų Kaune?

— Lydimą dabartinės sąjungos pirmininkės Laimos Sajienės ir Onos Gasparkienės, lankėme muziejų, kuris patalpas dalinasi su Respublikos pedagoginiu muziejum. Montessori muziejus užima antrą aukštą, kur išstatyti eksponatai su paaiškinimais ir kita archyvinė medžiaga. Ji turtinga ir nuosekliai išdėstyta. Šio muziejaus organizavimui didžiausias įnašas yra D. Petrutytės, kuri paaugojo daug eksponatų, nuotraukų su informacija. Muziejui tvarko seselė Ada Urbonaitė.

Marytė Kuciniene Lietuvoje lankėsi trečią kartą. 1994 metais ir šįmet per muziką, ritmą, dainas ir žaidimus sudarė gerą progą studentėms atsipalaiduoti nuo įtampos po paskaitų, praktikos ir rašymo.

Klausimai Marytei Kucinienei

— Po dvejų metų turėjai progos atnaujinti pažintį su kursantėmis. Ar matei pasikeitimų jų pažiūroje į vaiką?

— Tai buvo mielas susitikimas. Jų klausimai ir pašnekesiai apie vaiką ir jo auklėjimą buvo skirtingi, nei prieš dvejus metus. Jos pačios pamatė, kiek daug paaugo ir kaip skirtingai dabar supranta mažą vaiką, suprato stebėjimo reikšmę, laisvės ir savarankiškumo prasmę.

— Ar turėjai laiko aplankyti Montessori muziejų Kaune?

— Lydimą dabartinės sąjungos pirmininkės Laimos Sajienės ir Onos Gasparkienės, lankėme muziejų, kuris patalpas dalinasi su Respublikos pedagoginiu muziejum. Montessori muziejus užima antrą aukštą, kur išstatyti eksponatai su paaiškinimais ir kita archyvinė medžiaga. Ji turtinga ir nuosekliai išdėstyta. Šio muziejaus organizavimui didžiausias įnašas yra D. Petrutytės, kuri paaugojo daug eksponatų, nuotraukų su informacija. Muziejui tvarko seselė Ada Urbonaitė.

— Ką manai apie Montessori ateitį Lietuvoje?

— Kursus lanko apie 50 auklėtojų nuo pirmų metų, niekas nenubyrėjo. Montessori ir Lietuvą pradėjo grįžti nuo 1987 metų. Laikė 1989 m. vestų seminarų visos džiaugėsi, kad šis mažo vaiko auklėjimas sužibės, kaip žiburėlis, bet, tik pradėję gilintis į Montessori principus, pamatė, kad gauti šio auklėjimo rezultatus reikia pradėti nuo savęs perauklėjimo. Kelių metų laikotarpyje daugelis entuziasčių, kurios galvojo, kad gaus puikius rezultatus vien nusipirkę Montessori priemones, atkrito. Liko tos, kurios tikrai įtikėjo, kad šis kelias yra tikras kelias Lietuvos mažajai kartai.

— Ar davėm kursantėms tai, ko joms reikėjo, ar manai, kad jos pakankamai paruoštos sėkmingai dirbti su vaikais, jų tėvais ir plačiau skleisti Montessori idėjas visuomenėje?

— Kursų programa atitinka Amerikos Montessori kursų programai. Nijolė Cijūnienė, ilgametė MECA kursų dėstytoja ir koordinatore, deda pastangas, kad Lietuvos kursantės, turinčios aukštąjį mokslą ir atlikusios visus formalumus, gautų Amerikos Montessori auklėtojos diplomą.

Kursantės nustebino savo kruopščiai paruoštais darbais, kurių eigoje buvo priverstos pereiti į kitokį galvojimą apie savo rolę klaseje, darbą su vaikais, jų tėvais ir visuomenėje.

— Kaip plačiai paplitę Montessori idėjos Lietuvoje?

— Visuose didesniuose miestuose yra įsikūrusios priešmokyklinės klases, vis daugiau atsiranda klasių mokyklinio amžiaus vaikams. Lietuvoje prikaityjama apie 100 klasių priešmokyklinio amžiaus vaikams ir keliolika pradinė klasių.

— Kokios organizacijos apjungia besijdomintius Montessori idėjomis?

— Lietuvoje yra įsikūrusios šios Montessori organizacijos: Lietuvos Montessori draugija, Lietuvos Montessori sąjunga ir Žemaičių Montessori bendrija. Sąjunga turi savo skyrius dvilikoje miestų.

— Kaip buvo panaudotos čia surinktos aukos?

— Aukos, rinktos per Amerikos lietuvių Montessori draugiją buvo naudojamos užkandžiams kursų metu, padavimui pareikškimus buvo apm-

keta kelionės išlaidos, prisidėta prie jų pragyvenimo ir kitom išlaidom ryšium su kursais.

Amerikos lietuvių dėstytojos į Lietuvą vyksta savo lėšomis.

— Kaip praėjo paskutinė kursų, atsiveikininimas, diplomų įteikimas?

— Paskutinės kursų dienos buvo gan intensyvios, egzaminai, užbaigtuvės... Be to, vidury savaitės ten pat sode įvyko Montessori konferencija, kurią reikėjo pratesti, nes užpuolė bites! Į konferenciją atsilankė per šimtas dalyvių, tarp jų teko sutikti daug senų pažįstamų. Sutikau Dalę Tilindienę, baigusią MECA Montessori kursų JAV ir sėkmingai vedančią savo mokyklėlę Kaune; Gražiną Sadauskienę irgi JAV lankiusią kursų ir sėkmingai vedančią Žiburėlio montessorinę mokyklą Kaune. Garbės svečiai buvo R. Ozolas ir advokato Motiekos atstovas. Jie šiltai sveikino konferencijos dalyvius, džiaugėsi montessorinio auklėjimo skleidimu ir pažadėjo moralinę bei teisinę paramą. Vida Gasparkaitė, konferencijos ir Montessori kursų vedėja, paskelbė įsteigtą Montessori globos komitetą į kurį įeina R. Ozolas, advokatas Motieka, Domicelė Petrutytė. Pagrindinę paskaitą „Montessori auklėjimo reikšmė Lietuvoje“ skaitė dabartinė Lietuvos Montessori sąjungos pirmininkė Laima Sajienė. Tenka pasidžiaugti, kad šia tema L. Sajienė sėkmingai apgynė magistrą. Ten pat sode buvo išstatyta Montessori veiklos parodėlė iš Lietuvos bei viso pasaulio.

Per paskutines dvi dienas vyko kursantų atliktų darbų patvirtinimas ir egzaminai. Mudvi su Virginija dirbom bent dešimt valandų į dieną. Visų džiaugsmui, penktadienį, birželio 28 d. buvo įteikta 50 kursų lankymo pažymėjimai ir 30 trejų metų Montessori kursų baigimo diplomai. Tai buvo didelė šventė. Į šį užbaigimą atsilankė Švietimo ministerijos atstovė Piliuvienė ir įteikė Švietimo ministro Domarko padėkos raštus: Domicelė Petrutytei, Stasei Vaišvilienėi, Virginijai Mačiulienėi, Vidai Gasparkaitėi ir Marytei Kucinienei. Tai nuširdus Montessori metodo auklėjimo pripažinimas ir padėka pedagogėms iš JAV. Taip pat buvo įteikti padėkos raštai visoms JAV pedagogėms nuo Lietuvos Montessori sąjungos pirmininkės — Laimos Sajienės. Virginija ir aš buvom apdovanotos geleimis, gintaro bei odos papuošalais. Kas labiausiai krito į širdį, tai visų montessorininkių bendravimas. Anot jų — čia mes pasijuntam tarp savų, atsinaujinam. Užbaigim ir išsinešim žiburėlių, kuris neužges! Mažasis vaikas mus ves į ateitį, į pasaulio taiką.

Dėkoju Virginijai Mačiulienėi ir Marytei Kucinienei už pasikalbėjimą. Tvirtai tikiu, kad visų mūsų bandymas keisti auklėtojų požiūrį į mažą vaiką ir jo auklėjimą ras Lietuvai atgargį plačioje visuomenėje.

KLOJAMI TALPYKLŲ
PAMATAI BŪTINGĖS
TERMINALE

Prieš savaitę bendrovė „Kau-
no žemkasy“ pradėjo kloti Bū-
tingės terminalo talpyklų pa-
matas. Pasak „Būtingės nafta“
generalinio direktoriaus Vladis-
lovo Gedvilio, kauniečiai pasiūlė
mažiausią kainą — 377,500 dol.
Užsienio bendrovės siūlė pasta-
tyti pamatus maždaug už 1-2
mln. dol. Tikimasi, kad lietuviai
greičiau atliks darbus. Pamatus
norima pastatyti ir įrengti iki
gruodžio mėnesio, kuomet pra-
sidės šalčiai. Pačias talpyklas
montuos Vokietijos bendrovė
„Preussag Anlagenbau“.

(BNS — R 09.16)

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

**AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapols ir Off. Mgr.
Aukštas S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
32901/1 West 90th Street
Tel. (708) 424-9854
(312) 581-9854 •

**ELEKTROS
[VEDIMAI] — PATAISYMAI**
Turiu Chicago miesto leidimą. Dir-
bu užmiesty. Dirbu greitai, garan-
tuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

J & K CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių
apkalimai (siding): medžio,
aluminio ir kt. Turiu darbo
draudimą. R. Jankauskas,
tel. 708-988-2858.

TAISOMĖ
SKALBIMO IR DŽOVINIMO MAŠI-
NAS, ŠALDYTUUVIS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖ-
SINTUVUS.
M. Deckys
Tel. 312-585-8824

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS

Užsisakykite šventėms
jau dabar!
20 svarų statinaitė — \$33.00
8 svarų statinaitė — \$19.00
Skambinkite:
708-687-5677
po 4 val. p.p.
Pristatome UPS

NAUJA KASETĖ

„ŠIRDIES DAINA“

Išleista Pašvaistės choro London, Ont. Kanada

Gaunama „Drauge“

Kaina 11 dol. Su persiuntimu 13 dol.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUTEMOS

1939-1940

Kazys Škirpa

Atsiskaitė ir dokumentai

Leidėjo žodyje Tomas Remeikis, Ph.D. rašo: „Autorius
priešimintis rašė remdamasis išsugotais dokumentais,
kurius išleido ir pastėjo po išėjimo iš Lietuvos atstovybės
Berlyne“. Šio didžiulio valko išleidimą parėmė Akademėnės
skautijos leidykla Chicagoje. Leidykla „Lietuvos kronika“ —
AB „Vilpa“ Chicago-Vilnius 1996, didelio formato, 486 psl.,
kietas viršelis.

Kaina su persiuntimu JAV — \$25.00
P.S. Iliuzojus gyventojai dar pridėda valstijos mokes-
čio 8.75% (\$1.75).
Užsakykite šią „Drauge“ adresu.

LIETUVOS KOVŲ IR KANČIŲ ISTORIJA IV

Lietuvos partizanų kovos ir jų slopinimas MVD-MGB
dokumentuose 1944-1953 metais.

Šį leidinį sudarė: Nijolė Gaikaitė, Aigla Kašėta ir Juozas
Starkauskas. Redaktorė D. Kuodytė.

Knygoje: Krašto sovietinimas; mobilizacija [Raudonąją
armiją; suimimai; tardymai ir teismai. Civilių gyventojų
žudymai ir terorizavimas. Ekonominė prievarta; kolkolai;
rinkimai; bažnyčios padėdės; totalinė sekimas. Strėbės; vidus
karuomenė; MGB agentūra; specialiųjų grupių agentai; emo-
gikai; partizanų kovos ir jų slopinimas. Taip pat rašoma apie
okupantų nuostolius. Laisvės kovotojų nuostolius: suimėji
ir žuvusieji.

Miklo Lietuvos partizanų kalinčių ir tremtinių sąjunga
Kaunas 1996 ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. 722 psl.,
kietas viršelis. Kaina su persiuntimu JAV \$ 38.00.

P.S. Iliuzojus gyv. dar pridėda valstijos mokesčio 8.75%
(\$1.54).

Andreja Varneckaitė dar tik 4 metų, bet jau turi menininkės gabumų ir juos vysto „Žiburėlio“ lietuviškoje Montessori mokyklėlėje.

Du draugai (iš kairės) — Tomas Venclovas ir Tomas Slapys atidžiai dar-
buojasi „Žiburėlio“ mokyklėlėje, veikiančioje Pasaulio Lietuvių centre,
Lemonte.

LAIŠKAI

SIUNTINYS IŠ „DĖDĖS ANTANO“

Šią našlaitę Lietuvoje jau treji metai remia „dėdė Antanas“ per „Lietuvos našlaičių globos“ komitetą. Lietuvoje parama jai persiunčiama per Gražinos Landsbergienės našlaičių globos komitetą. „Dėdė Antanas“ yra labai geras, jis ne tik kasmet paremia Vidutę 150 dolerių, bet taip pat įvairiomis progomis pasiunčia jai siuntinėlius. Apie vieno tokio siuntinėlio gavimą Pirmosios Komunijos dieną našlaitė Vidutė rašo savo geradariui, siūdamą jam ir nuoširdią padėką.

„Dėdė Antanai! Pirmuosius savo žodelius noriu Jums nuo savo širdies pasakyti — didelis ačiū! Už viską, ką Jūs man atsiuntėte. Rugpjūčio 30 d. buvo atvažiavusi krikšto mama ir atvežė tortą. Motiutė taip pat buvo nupirkusi tortą. Tik atsiėdom visi už stalo, pasigirdo skambutis. Motiutė atidarė duris. Atvažiavo pas mane siuntinys! Nuo dėdės Antano.“

Dėdė Antanai, didelis ačiū už viską, bet daugiausia už saldinius. Nes kai nuėšiau į mokyklą, pavaišinau mokytoją ir draugus. Visiems patiko. Parašysiu apie mokslą. Sekasi taip sau. Anglų kalba truputį sunkoka, bet pasistengiu geriau mokytis. Dėdė, doleri, ką gavau, motiutė padėjo sunkesniai kiti.

Dėdė Antanai, kada atvažiuosite pas mus. Aš Jūsų labai pasiilgau. Aš Jums siunčiu savo Pirmosios Komunijos nuotrauką — pažiūrėkit, kokia aš jau didelė. Nuo motiutės ačiū ir nuo manės.

Vidutė

ŠEIMŲ PADEKA

Klausaus sekmadienio rytai A. Šluto vedamos radijo programos: šeimų padėka laidojimo direktoriui Petkui. Darosi šurpų, kai girdi kad per savaitę tiek palaudojo.

Kas jam duoda tas padėkas? Ar šeimos nariai, ar jis pats dėkoja sau jų vardu, pasidarydamas didelę reklamą. Taip, reklamos reikia.

Buvau laidotuvis šeštadienį, o sekmadienio rytą jau kam dėkoja mirusio šeimos nariai, už malonų ir nuoširdų patarnavimą. Laidojimo tvarkytojai brangiai apmokami, gal ir per brangiai. Kodėl niekad nedėkoja daktarams, seselėms, vaistinėms, greitosios pagalbos vairuotojams, ligoninių tarnautojams? Tie taip pat idėję daug rūpestio ir nuoširdaus patarnavimo. Kur kiti lietuviai laidotuvių direktoriai, kad jiems niekas nedėkoja, ne jau jie rūpestingai ar nuoširdžiai nepatarnavo, ar jiems reklamos nereikia?

Sigutė Žemaitienė
Cicero, IL

ATVIRA IŠPAŽINTIS?

Paskutinėm balsavimo pasiekim Lietuvoje yra ko džiaugtis, man tik gaila, kad neturėjau progos pagerinti gan menką balsuotojų procentą. Nebalsavau, nes dar nesu atgavęs prigimtos pilietybės, nors prašymą padaviau prieš pusmetį. Buvo pasakyta, kad užtruks apie 4 mėnesius, bet atakymo vis tobelaukiu iš konsolato. Jeigu būčiau balsavęs, ne tik mano savijauta, kuri ir kaip buvo gera atlikus pilietinę pareigą JAV rinkimuose, būtų buvusi dvigubai geresnė, bet dar vienas papildomas balsas būtų pagerinęs rinkimų pasekmes geriamam ir šviesiam Lietuvos rytojui.

Man buvo gėda prieš pasaulį, kad Lietuvoje nebalsavo pusė žmonių, turinčių teisę balsuoti.

Našlaitė Vidutė Pirmosios Komunijos dieną.

55%). Aš gi visą gyvenimą pasauliui skundžiausi dėl nusikrausčių tėvynainių, pradedusiu bet kokias galimybes savo balsu išreikšti net menkiausias teises. Balsavus šiuose rinkimuose tik vienam iš dviejų, jie mane sukompromitavo pasaulio akys. Buvo ir pikta! Iš to pyktio išsižadėjau pusę giminių, kurie nebalsavo. Ieškodamas to apsilaidimo priežasčių, itariau, kad nebalsavo, nes valdžia nebedalina kelialapių, o man neįdavė laiku paso, nes „jie manęs nenori“.

Keliom savaitėm po Lietuvos rinkimų praslinkus, tas mano netaurias mintis iškelia žinios iš Čekijos Respublikos, kur rinkimuose balsavo tik 35%. Vadinasi, mes, lietuviai, sumušėm čėkus 20 taškų. Pasirodymai geriau už čėkus, kurie iš buvusių sovietų respublikų bei satelitų labiausiai prilygsta Vakarų kraštams, Lietuvos gyventojai, žengdami jaunos demokratijos keliu, parodė daugiau kantrybės, daugiau vilties ateitį ir mažiau abejingumo. Už neapgalvotas, itarinėjančias mintis viešai atsiprašau, o Lietuvos žmones sveikinu už balsavimo būdą ištaisytas, prieš 4 metus padarytas, klaidas.

Leonidas Ragas
Itasca, IL

TRANSPAK - nuo š.m. gruodžio 2 d. persikelia į „Draugo“ patalpas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel.: 773-838-1050

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus. Skubiems siuntiniams AIR CARGO. Komercinės siuntos pagal susitarimą. Pinigai pervedami doleriais - nuo išsiuntimo dienos į gavėjo rankas per 2 - 5 dienas.

MAISTO SIUNTINIAI

Du patys populiariausi - tai 55 svarų įvairaus maisto už \$98 ir šventinis už \$39.

\$98.- rūkytos dešros, mėsos konservai, šprotai, vaisių sultys, margarinai, aliejus, sūris, sausainiai, tirpi kava, malta kava, kakava, arbata, cukrus, ryžiai, makaronai, razinos, majonezas, riešutai, žirneliai, agurkai, šokoladas, aspirinas, vitaminai.

\$39.- tirpi kava, malta kava, arbata, kakava, vaisių sultys, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, vitaminai.

Pageidaujant prisiųsime smulkią informaciją. Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St. Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Mūsų atstovybė Lietuvoje: Vilnius 26-28-27, 26-24-27

BAJORAI IR MES

Laikas nuo laiko tenka pastebėti straipsnių apie bajorus. Žodis „bajoras“ nėra lietuviškas, bet išreiškia žmogaus kilmumą, išskiriantį iš kitų žmonių grupės. „Draugo“ Nr. 220 buvo platus straipsnis, užvardintas „Lietuvos bajorų karališkoji sąjunga“, parašytas Zigmo Marčišausko. Jo straipsnyje yra pasakyta daug tiesos, išryškinant geresnį ir bloges bajorų darbus. Parodoma jų ir tikroji kilmė, bet vis vien jų palikuoniams teikia neužsitarnautos pagarbas.

Dievas, sukurdamas žmoniją, davė daug talentų, bet ne visiems vienodai. Jeigu žvelgsime į tolimą istoriją, pastebėsime, kad „bajorai - mėlynakraujai“, išsivystė iš kasdieninių žmonių. Turėdami talentus vadovavimui, būdami drąsus, subūrė apie save pasekėjų būrį ir pavergė silpnuosius. Kiti, nepaisydami Dievo duotų įsakymų, įsigijo didelius žemes plotus ir priverė jų klausyti mažiau organizuotas žmonių grupes. Dar kiti buvo gabūs karvedžiai, sugebėję užkariauti silpnesnes tautas. Istorija ir prispaustieji žmonės pradėjo juos vadinti carais, feodalais, kunigaikščiais,

karaliais, šeimais ir kitais vardais, norėdami išskirti iš kitų, „paprastų“.

Lankant gimnaziją ir besimokant istorijos, teko pamokose susidurti su „bajorais-mėlynakraujais“, kurie vienokiais ir kitokiais pasireiškimais išskildavo iš žmonių masės. Daugelis pasižymėjo palaidu gyvenimu, lėbavimu, darbo žmonių skriaudimu ir pataikavimu svetimų tautų valdomams, kad galėtų susikrauti daugiau turtų ir galios.

Jų tarpe buvo karžygių, gerų kovos vadų ir gerų administratorių, kuriuos žmonės vadinavo kilmingaisiais - kunigaikščiais - karaliais. Kyla klausimas: ar mes turime teisę savintis tų žmonių pasiekimus ir amžinai užsikrauti ant savo pečių? Minėkime ir gerbkime tuos didvyrius, kurie gyveno ir veikė savo gyvenimo laikotarpyje. Gerbkime tuos, kurie dabar aukojosi ir aukojasi žmonijos bei savo krašto gerovei. Neimkime anksčiau gyvenusių garbingų žmonių garbės, sau. Kurkime „bajorystę“ mes patys, kol gyvename, tegul žmonės, gyveną po mūsų, parodys mums užtarnautą pagarbą.

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

LIŪDNOS VIZIJOS PRIE TELEVIZIJOS

Ačiū A. Roneckui už šeštadieninę Lietuviškos televizijos valandą. Ypač malonu, kai pamatai joje „Panoramą“ ir staiga pasijunti lyg vėl būtum Kaune ar Vilniuje.

Deja, „Panorama“ galime Čikagoje pamatyti tik sykį savaitėje, o įvairiausių įvykių Lietuvoje devynios galybės ir mes apie tą šurmulį mažai ką žinome. Šiandien gavau įdomų žurnalistas Laimos J. laišką ir noriu kai ką iš jo pacituoti. Taigi:

„Mūsų kultūrinio gyvenimo nesenstantis naujienos — tai Vilniaus krašto lietuviškos mokyklos, tebegyvenančios bala-

nos gadyne. Rusams ir lenkams (tautinėms „mažumoms“) statomos naujos, o lietuviukams nuo sutręsusių lubų krinta ant galvos tinkas. Kai valstybė nieko nedaro, tai ir išeivijai per sunku visus tuos skersvejus užlopyti.“

Šiaip jau — ypač miesto moksleivių mėgstamiausias užsiėmimas — uostyti kljus. Klaipėdoje du tokie buvo rasti nebegyvi ant stogo, užsimovę ant galvų politileno maišelius ir nuo to uostymo nutruškę. Taip einam į civilizaciją...

(Laimutė nežino, kad Mažeikiuose kažkieno piktos rankos mokykliniams vaikams dalina narkotikų piliules. Kai prie jų pripraso — pirk. O iš kur pinigėlio gaus? Vogs? EJV).

Spaudoje, kaip ir reikėjo laukti, prasidėjo badymasis „špygomis“ (nuosmūkis, kai špagos iš špygos pavirsta. EJV). Matyt LDD-pistai, ištirpę kitose partijėlose, vėl griebis skatinti raganą medžioklę, ugdyti neapykantą tarp pačių lietuvių, — taip vėl bus galima atidėti teisimų tvarkymą ir kaltųjų bausmės už dvasinį ir fizinį genocidą.

Dabar visi kažko laukia iš naujai į valdžią ateinančių. Pas prezidentą buvo pakviesta pietauti abi pusės: dešinė ir kairė, kur turėjo „pasikeisti nuomonėmis“. Tas abi pusės, ko gero, labiausiai vienija įsitikinimas, kad ten gera, kur už juos gudresnių ir protingesnių nėra.

Ar ne tuo galima būtų paaiškinti abiejų pusių nenorą įsileisti į valdžią išeivijos lietuvių, — daugiau pasaulio mačiusius.

Pas mus kai kas norėtų į premjerus siųlyti V. Adamkų. Gal jis bent vandenis išvalytų, kai tuo tarpu kiti atėję tik sudrumstia“.

Taip baigia savo laišką bičiulė. Staiga užgula baisus liūdesys, nes prisimenu, kaip praėjusioji Lietuviškos televizijos „Panoramos“ programoje atrodė žiauriai išniekinta Kauno Iglau bažnyčia.

Emilija J. Valantinienė
Chicago, IL

A.†A.

HENRIKUI KAČINSKUI

mirus, ALIAS Čikagos skyriaus nariai reiškia gilią užuojautą jo artimiesiems ir kartu liūdi, netekę savo ilgamečio nario.

Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Čikagos skyrius

PENKERIŲ IR DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTYS

A.†A.

Ona Izokaitienė
1991.XII.12

Raminta Prapuolenienė
Izokaitytė
1986.XII.1

Su dideliu liūdesiu prisimename šiuos mums brangius asmenis.

Šioms sukahtims paminėti, šv. Mišios už jų sielas bus atnašaujamos Tėvų Marijonų koplyčioje, prie Draugo, 1996 m. gruodžio 7 d., šeštadienį 9 val. ryto.

Prašome bendroje maldoje prisiminti a.a. Oną ir a.a. Ramintą.

Litūdnios šeimos

DRAUGAS, antradienis, 1996 m. gruodžio mėn. 3 d.

5

A.†A.

ALGIS PAČKAUSKAS

Gyveno Romeoville, IL.

Mirė 1996 m. lapkričio 26 d., sulaukęs 63 metų.

Gimė Lietuvoje, Vilniuje. Amerikoje išgyveno 49 m.

Nuliūdę liko: duktė Judita, žentas John Shearin, anūakai Melisa ir Johnny, sūnus Antanas, motina Leokadija, sesuo Danutė su vyru Arturo Vitagliano, broliai Vytautas su žmona Violeta, Jaunius su žmona Margo ir kiti giminės.

Velionis buvo pašarvotas lapkričio 27 d. Anderson laidojimo namuose, Romeoville, IL.

Laidotuvės buvo privacios.

Nuoširdžiai prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Algį savo maldose.

Nuliūdusi šeima.

A.†A.

INA KURKULYTĖ PAVIOUR

Gyveno Rochester, N.Y.

Po ilgos sunkios ligos mirė 1996 m. lapkričio 10 d., sulaukusi 62 metų.

Gimė Lietuvoje, Panevėžyje. Amerikoje išgyveno 46 m.

Nuliūdę liko: mama Liucija Kurkulienė, duktė Danutė Bireta, brolis Albinas Kurkulis, sūnėnai Andrius ir Paulius Kurkuliai ir kiti giminės Amerikoje, Lietuvoje ir Kanadoje.

Lapkričio 12 d., po šv. Mišių Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, kurias atnašavo kun. klebonas Domininkas Mockevičius ir vikaras kun. Kazimieras Mockevičius, velionė buvo palaidota Holy Sepulchre kapinėse, Rochester, N.Y.

Šeima dėkoja visiems atsilankiusiems šermentyse, dalyvavusiems laidotuvėse; dėkoja už geles velionei ir už aukas šv. Mišioms.

Nuliūdusi šeima, giminės ir draugai.

A.†A.

IRENA LINARTIENĖ MAČIUTĖ

Po trumpo negalavimo mirė 1996 m. lapkričio 28 d.

Gyveno Harbert, MI, prieš tai — Bellwood, IL.

Gimė Ukrainoje, gyveno Kaune, baigė farmaciją V. D. Universitete. Į Ameriką atvyko 1949 m.

Liko liūdesyje: vyras Vytautas, duktė Vida, anūkas Steponas; svainės Australijoje: Pajauta Daukienė ir šeima ir a.a. Gražinos Kovalskienės šeima.

Velionė priklausė: Korpi Samogitia, filisterė, BALFui, Lietuvių Bendruomenei, Union Pier Lietuvių draugijai.

Gruodžio 3 d., po gedulingų šv. Mišių Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, velionė palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje.

Dėkojame visiems draugams, bičiuliams su mumis išgyvenusiems didžios netekties liūdesį. Kartu su a.a. Irenos palikta amžina šypsena — ačiū už pagūdą, prisiminimą, maldas, aukas, visokeriopai ištįstą pagalbos ranką. Nuoširdus ačiū!

Vyras Vytautas, duktė Vida, anūkas Steponiukas.

A.†A.

LOUIS A. ZURLIS

Gyveno Chicago, Brighton Parko apylinkėje.

Mirė 1996 m. lapkričio 30 d., sulaukęs 91 metų.

Gimė Nashua, N.H., 1904 m. gruodžio 28 d.

Nuliūdę liko: žmona Marijona, duktė Marytė, žentas John Lally; trys sūnūs: Kazimieras, marti Lucy, Antanas, marti Diane, ir Mykolas; aštuoni anūakai, trys proanūakai, taip pat daug giminių Lietuvoje ir Amerikoje.

Priklausė įvairioms lietuvių organizacijoms ir buvo ilgametis „Dainavos“ ansamblio, Lietuvių Operos ir Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos choristas.

Velionis pašarvotas antradienį, gruodžio 3 d. nuo 3 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, gruodžio 4 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, duktė, sūnūs, anūakai, proanūakai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Gerald F. Daimid. Tel. 773-523-0440.

Pranešam giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad š.m. lapkričio 23 d., sulaukęs 78 metų, mirė mylimas ir brangus Vyras, Tėvas bei Tėvukas

A.†A.

VYTAUTAS MIKLIUS

Gyveno St. Petersburg, FL. Gimė Lietuvoje, Raseiniuose.

Giliam liūdesyje paliko žmoną Bronę, sūnų Leoną su marčia Nancy, dvi podukras: Aukšę Vaitaitienę su vyru Rimu ir Rūtą Pužauskienę su vyru Andriumi. Tėvuko liūdi dešimt anūkų.

Laidotuvės privacios.

Nuliūdę: žmona, sūnus, podukros.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Jaunimo centro 39-toji metinė šventė-vakarienė rengiama gruodžio 8 d., sekmadienį. Prasidės šv. Mišių aukta t. jėzuitų koplyčioje 3 val. p.p., 4 val. p.p. Jaunimo centro di-džiojoje salėje Čikagos lit. mokyklos vaikų choras, vadovaujamas mokyto. Dalios Gedvilienės, atliks programą; 5 val. p.p. – vakarienė. Savo dalyvavimu paremsite jaunimo centrą. Visus kviečia JC valdyba ir taryba. Lauksime!

Marija Vaitkienė, gyv. Belleville, IL, yra dažna mūsų dienraščio rėmėja, jo renginių lankytoja, nepraleidžianti progos ištiesti savo dosnią ranką „Draugui“. Atnaujindama prenumeratą į Lietuvą, pridėjo 100 dol. auką dienraščio leidimo reikams. Esame nuoširdžiai dėkingi!

Pasinaudojant JAV LB Kultūros tarybos ir Lietuvos fondo pasiūlymu papigintai užpenueruoti „Drauga“, Indrė ir Donatas Tijiūnėliai užsakė „Drauga“ savo medicinos studentui sūnui Arui Tijiūnėliui (891 Novi Rd., Northville, MI 4867. Tel. 810-349-4585) ir pavaršarį universitetą baigusiai, pradėjusiai savarankišką gyvenimą, dukteriai Nidai Tijiūnėlytei (3913 Saratoga G210, Downers Grove, IL 60515. Tel. 630-434-1327). Siūlome ir kitiems nepalaukti progos padaryti savo vaikams gražią dovaną, tuo padedant išlaikyti vienintelį lietuvių dienraštį užsienyje. Tai gražus pavyzdys visiems.

„Labdaros vakaras“ rengiamas gruodžio 14 d., 6:30 v.v., „Seklyčioje“. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Jeigu kas dar nėra rezervacijos padaręs, tai prašomi rezervacijas atlikti. Nes tai yra tradicinis renginys, kuriame kai kuomet vietų pritrūksta. Rengia LB-nės Socialinė taryba.

Švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas praėjusį sekmadienį pagaliau padarė pareiškimą dėl galimo naujo lietuvių kilmės klebono parapijai. Kaip jau daug kartų minėta, klebonas nuo šių metų galo išeina į pensiją. Jis kvietė visus parapijiečius laikytis ramiai, nepasiduoti gandonešų įtakai, o parapijos ateitis rūpi ir jam, ir arki-dieceizijai.

x **Matt ir Philomene Vilutis**, Frankfort IL, globoja Lietuvos du našlaičius. Pratesdami jiems globą kitiems metams atsiuntė \$300 – dviejų našlaičių metinį mokestį. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)

x **TRANSPAK praneša**: „Beveik patį Aukštaitijos viduryje plyti Molėtų rajonas (plotas 1274 kv. km). Net 26.6% viso rajono ploto tenka miškams. Rajone gyvena apie 300 tūkst. žmonių, dauguma iš jų kaimuose“. **Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą**. Maisto siuntiniai. **TRANSPAK**, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629, tel. 773-838-1050.

(sk)

x **Ados Sutkuvienės** pluoštinio meno paroda Lietuvos Dailės muziejuje, Lemonte. Parodos atidarymas šeštadienį, gruodžio mėn. 7 d. 7 v.v.

(sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Daugiametis patirtis
visų rūšių stogų
tel. 708 257 0716
Skambinti po 6 v.v.

„Lietuvos našlaičių globos“ komitetas gavo daug prašymų – našlaičių anketų iš Lietuvos. „Kaimo vaikų“ fondas atsiuntė – 85 anketas, Gražinos Landsbergienės komitetas 15 anketų, iš Rumbonių kur klebonauja kun. Leonas Jakimavičius 8 anketas. Tai daug vaikų – našlaičių, kuriems reikia pagalbos. Šiuo metu „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas persiunčia 500-tams našlaičių globą, kurią teikia Amerikos lietuviai. Komitetas dėkoja visiems, kurie aukoja – šelpia vaikus Lietuvoje, taip pat laukia ir naujų globėjų, kurie galėtų prisidėti savo auka prie skurdo sumažinimo Lietuvoje – prie pagalbos Lietuvos ateitai. Mes prašome \$150 – vaiko metinės globos mokestis. Tačiau už bet kokią auką mes ir vaikai jums būsim dėkingi! „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas 2711 West 71st St., Chicago, IL 60629.

Žiemos kursai moksleiviams ateitininkams Dainavos vyks gruodžio 26 – sausio 1 d. Kviečiami visi 11-12-13 skyrių moksleiviai ateitininkai iš JAV ir Kanados. Registracijos tel. 708-488-1272. Užsiregistravus iki gruodžio 15 d. kaina asmeniui 170 dolerių, po gruodžio 15 d. – kaina 185 dol.

Lietuvos Vyčių Vidurio Amerikos apygardos metų ketvirčio susirinkimo šeimnininkai šį kartą yra Cicero Lietuvos Vyčių 14 kuopa. Susirinkimas šaukiamas šeštadienį, gruodžio 7 d., 1 val. p.p., Luciano Restaurant, 6341 W. Cermak Rd., Berwyn, IL. Prisipiečiai – 12 val. Rezervacijos būtinės. Jas galima padaryti, skambinant Jean Vance 708-652-5245 iki ketvirtadienio (gruodžio 5 d.). Visų kuopų valdybos ir nariai yra raginami šiame svarbiame susirinkime dalyvauti.

x **Lithuanian Citizen's Society of Western Pennsylvania**, Pittsburgh, kuriam vadovauja Vito A. Yucius, globoja Lietuvos 10 našlaičių. Pratesdami globą kitiems metams atsiuntė \$1500. Jie pasikaitė „Bridges“ žurnale, kad Lietuvoje yra daug vaikų invalidų, kuriems reikalinga invalido kėdžių, bet jų negali nusipirkti, nes jos kainuoja apie \$250 viena, atsiuntė dar \$2500, kad galima būtų nusipirkti 10 tokių invalido kėdžių. Geriems aukotojams, suprantantiems sunkią Lietuvos varginių žmonių padėtį, dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)

x **Detroito lietuviai** „Girių aid“ koncerto metu, Partizanų šalpai suaukojo \$1,230: \$300 Jurgutienė Elena; \$200 Detroito Lietuvos Dukterys; \$150 Patalauskienė Valerija; \$100 Merkevičius Adolfas, Norkūnas Benatminimui a. fa. Povilo; \$50 Andrews Peter ir Marcella; Janekas Elena, Karvelis Kazys; \$40 Vaitiekaitis Algirdas; \$30 Bliūdžius Stasė, Klimkaitienė Antanina; \$25 Navasaitiai Kazys ir Dalia; \$20 Čereka Algis ir Nijolė, Mitkai Vacys ir Janina, Karveliai Kastytis ir Rasa, Mikailai Juozas ir Ramunė, Astasaitis Benita, Bagdanskienė, Abariai M. ir O.; \$15 Paulauskienė Valerija, Pecys Antanas, Patalauskienė Valerija; \$10 Briedis Juozas, Lantamas Stasys, Andriusaitis Albinas, Pikūnai Stasys ir Regina, Leparskiai A. ir A. Lietuvos Partizanų Globos fondo valdyba nuoširdžiai dėkoja aukotojams.

(sk)

Kasmet nemažai mūsų skaitytojų pasinaudoja dienraščio „Draugo“ puslapiams, sveikindami savo pažįstamus, bendradarbius, gimines su šv. Kalėdom. Tai jiems sutaupo nemažai laiko, bet paremia lietuvišką spaudą, o „Draugas“ su dideliu malonumu patarnauja. Nors atrodo dar anksti ir Kalėdos toli, bet prašome sveikinimus siųsti jau dabar, kad spėtume netik laiku sudėti, bet ir Jūsų artimieji spėtų gauti „Drauga“ su sveikinimu.

„Ne vien duona žmogus gyvas“, jam reikia ir dvasinės atgaivos, ir draugų, ir savos aplinkos. Visa tai rasti padeda lietuviška spauda. Užsiprenumeruokite laikraštį ar žurnalą spaudos vairo atpiginta kaina ar padovanokite dar jų neskaitančiam Kalėdų proga. Visos informacijos šios dienos „Drauge“! Tą pačią progą primename, kad gera kalėdinė dovana neakantiam lietuviškai yra šeštadienis „Draugas – The Friend“ anglų kalba. Kaina tik 60 dol. metams. Kreipkitės į „Draugo“ administraciją.

Teresė Landsbergienė, Springfield VA, yra „Lietuvos našlaičių globos“ komiteto atstovė Vašingtono apylinkėje. Ji ieško aukotojų ir globėjų Lietuvos našlaitiams vaikams. Be to, Vašingtono skautės židinietės pasiuntė 14 dežių „Kaimo vaikai“ labdaros fondui, 2 dėžes į Naująją Akmėnę, kun. Donato Stulpino globojamiems vaikams, 1 dėžę Vilniaus ugdymo centrui „Viltis“ ir 5 dėžes tremtiniais, grįžantiems iš Sibiro. Prie siuntinių prisideda Vašingtono lietuviai, suaukodami rūbus, žaislus arba prisidedami pinigais aukoms.

Nekalto Prasidėjimo parapijos mokykla Brighton Parke (4420 S. Fairfield) šiais metais gruodžio 7 d. švenčia 80 metų sukaktį. Šventės prasidės Mišiomis 4:30 val. p.p., o po parapijos salėje vyks pokylis. Parapijiečiai maloniai prašomi patys ateiti ir atsivesti savo draugus, tuo paremiant mokyklą. Galima užsisakyti stalą 8 asmenims, skambinant tel. į mokyklos raštine: 773-523-5022.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio mišijos choras, vadovaujamas Birutės Mockienės, rengia kalėdinių giesmių koncertą mišijos bažnyčioje gruodžio 15 d., 1 val. p.p. Prieš tai – 12 val. PLC salėje bus pietūs. Be mišijos choro programoje dar dalyvauja sol. Danutė Stankaitė, vaikų choras, vad. Dariaus Polikaitis, fleitistės Rima Polikaitytė ir Jacinta Mikutė. Bilietus galima įsigyti po 9 ir 11 val. r. Mišių bažnyčios prieangyje. Rezervuoti stalus pietums reikia tel. 630-257-7677 (Vladui Stropui).

Pal. Jurgio Matulaičio mišijos choras dainuoja latvių Nepriklausomybės šventėje Čikagoje lapkričio 16 d. Dirigentė Birutė Mockienė.

Dr. K. Saniuką išleidžiant atgal į Lietuvą. Iš kairės: Antanas Jerūnas, Lietuvos Vaikų vilties pirmininkė Gražina Liautaud, Santariškių ligoninės Vilniuje LTV ortopedinės chirurgijos vyriausias gydytojas dr. Kęstutis Saniukas, kurį laika praleidęs Čikagoje susipažinti su modernia chirurgijos technika, Birutė Jasaitienė ir Aldona Šmulskienė.

SUSIPAŽINOME SU DR. KESTUČIU SANIUKU

„Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto pirm. Gražina Liautaud ir jos vyras Jim 1996.10.16 pakvietė į savo rezidenciją Bloomingdale dangoraižio viršuje dr. K. Saniuką, o taip pat LTV komiteto narius bei savanorius-talkininkus. Svečiai rinkosi ir grožėsi amerikiečių impresionistų dailininkų kūrinių išpuoštais namais, o ir plačiai matoma bei šviesu jūroje pasikendusia Čikaga. Visi šnekučiavosi, bet ypač daug klausimų sulaukė dr. K. Saniukas.

Jis yra chirurgas, Vilniaus universiteto vaikų ligoninės ortopedinio skyriaus viršininkas. Jo žmona Nijolė yra vaikų gydytoja. Jie augina sūnų Aivarą ir dukrą Rūtą. LTV sudarė dr. K. Saniukui sąlygas atvažiuoti į Čikagą. Finansinškai jo atvykimą ir tobulinimąsi rėmė Lietuvos fondas ir Soros (Atviros Lietuvos) fondas. Jis atvyko 5 savaitėm pasitobulinti Shriners ligoninėje. Dr. Saniukas jau rytojau dieną po atvykimo, 7 val. ryte, buvo ligoninėje, o joje esantiems vaikams iš Lietuvos tai buvo tikra laimė – savas daktaras!

Po skanios vakarienės Dana Kaunienė dr. Saniukui LTV komiteto vardu įteikė dovanėles iš Čikagos: garsiosios Čikagos krepšinio komandos „Bulls“ marškinėlius ir kepurę.

Gr. Liautaud paprašė dr. Saniuką papasakoti apie jo skyrių Santariškių ligoninėje, jo darbą su vaikais ir apie Vilnių. Jis kalbėjo įdomiai, duodamas pavyzdžių. Jis sakė, kad iš kitur atvykusius daktarus veda į jo skyrių Santariškėse, nes ten svaričiausia. Jie turi 2 operacines suvesinimo. Sunkiausias ligonius su ortopedine negalia siunčia į JAV. Juos atrenka Čikagos Shriners ligoninės vyr. chirurgas dr. John Lubicky su savo štabu. Lengvesnius atvejus operuoja Lietuvoje. Ateityje bus įvesta kompiuterinė programa.

Jie ortopediniame skyriuje turi biblioteką. Gauna „Drauga“. Turi naują fluoroskopą. Kai LTV pastangomis nuo 1991 m. vaikai iš Lietuvos su ortopedine negalia buvo vežami gydytis į Shriners ligoninę Čikagoje, LTV komitetas, kurio reikalų vedėja tada buvo Jūratė Budrienė, pradėjo galvoti, kad reikia ką nors daryti, kad ir Lietuvos daktarai galėtų teikti reikiamą pagalbą. Pirmininkės pareigas perėmus Gražinai Liautaud, darbščiosios komiteto narės, ypač Dana Kaunienė, rinko iš amerikiečių nemokamai duodamą įrangą ortopedinei operacijai Vilniuje ir 1993 m. spalio pradžioje ji buvo atidaryta Santariškių klinikoje. Jos vadovu LTV pakvietė dr. K. Saniuką. Dr. K. Saniukas sakė, kad tai Lietuvoje vienintelė tokia programa, kuri viską aprėpia. „Bet mes dar ir mokomės. Mes parodome, kas galima padaryti. Dabar jau visi nori

pakliūti į Santariškes. O atvažiuojame čia pasitobulinti (dr. Saniukas yra trečias). Siekiant progreso, reikia jį pirmiau pamatyti“, sakė jis. Jis dėkojo visiems, kliniką remiantiems. Papasakojo apie Vilnių ir sulaukė daug klausimų.

Visi skirstėsi patenkinti, susipažinę su dr. K. Saniuku, su kuriuo glaudžiai bendradarbiauja Čikagos LTV komitetas ir Lietuvoje įsikūręs LTV skyrius, vadovaujamas E. Gervickienės. Visi buvo dėkingi mieliems Gražinai ir Jim Liautaud už puikų vakarą.

Aldona Šmulskienė

LITUVAI SVEIKINA LATVIUS

Lapkričio 18 d. latvių tauta švenčia nepriklausomybės dieną, šiais metais jau 78-tą kartą, pradedant nuo 1918 m. Ją ruošia latvių organizacijų susivienijimo komitetas, kuriam jau daug metų pirmininkauja Ilmārs Bergmanis. Šventės minėjimo proga būna pakviesti ir estų bei lietuvių atstovai, kurie sveikina latvius. Šiais metais į latvių nepriklausomybės šventę buvo pakviestus JAV LB Krašto valdybos pirm. adv. Regina Narušienė ir Vidurio Vakarų apygardos pirm. Birutė A. Vindašienė. Be to, dalį meninės programos atlikti buvo pakviestas Pal. J. Matulaičio mišijos choras su dirigente Birute Mockiene.

JAV LB KV-bos pirm. R. Narušienė sveikinimo žodyje išskėlė mintį, kaip labai svarbu Baltijos valstybėms įstoti į NATO. Vid. Vakarų apygardos pirm. Birutė A. Vindašienė prisiminė, kiek ilgai ir daug buvo rašyta, demonstruota ir kalbėta Amerikoje apie Baltijos valstybių liūdną padėtį ir kaip dabar svarbu išsaugoti iškovotą laisvę. Estų Bendruomenės pirm. Gilda Karu kalbėjo apie pavojaus Rusijos pusės, palygindama rusų kariuomenės iš-

SUSITIKIMAS SU KUN. ANTANU SAULAIČIU MAIRONIO LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE

Lapkričio 2 d. Maironio lituanistinėje mokykloje įvyko pirmasis šiais mokslo metais Istorijos būrelio „Geležinis vilkas“ susirinkimas. Būrelio vadovė – Lietuvos istorijos mokytoja Gražina Sturonienė, nariai – visi, norintys ir neabejingi Lietuvos likimui, 7-10 klasių mokiniai. Pirmojo susirinkimo svečias buvo kunigas Antanas Saulaitis, SJ, su kuriuo bendraujant susitikimui skirta valanda prabėgo nepastebimai greitai.

Pradžioje dalyviai gavo po užduotį – pažymėti savo dvasinio gyvenimo svarbesnius įvykius, kurių metu žmogus pajunta Dievo buvimą ir artumą. Taigi, valandėlei susimąstėme ir žymėjome savo gyvenimo kreivę su žūgių ir liūdnu išgyvenimų pakitimais, kuomet jautėme Viešpaties dalyvavimą mūsų gyvenime. Vėliau kun. A. Saulaitis parago nuo prisiminti įvairius dvasinio gyvenimo pasireiškimus Lietuvoje, laikotarpį nuo sovietinės okupacijos iki sąjūdžio ir tautos atgimimo. Mes kalbėjome apie tai, kad bažnyčios veikla buvo suvaržyta, religinės organi-

vedamą iš Baltijos kraštų kaip žalčio išmetimą iš namų, bet žaltys tebegyvena kieme ir reikia jo saugotis.

Meninę programą pradėjo P. J. Matulaičio mišijos choras, kuriam, vos įeinant į salę, latviai nuoširdžiai plojo. Prie pianino atsisėdęs muz. Faustas Strolia, o choras dainavo: „Jaunimo giesmė“ J. Naujalo, žodžiai Maironio; Č. Sasnausko, „Tautiška daina“ žodžiai Maironio; A. Vanagačio „Laisvės varpą“; A. Jurjans (ar.) „Pūtė vėjinį“ ir J. Cimze (ar.) „Riga dimd“ latviškai. Po šių dainų latvių publika sustojusi plojo, o vėliau džiaugėsi puikiu latviško dainų ištarmu ir atlikimu.

Penkis kūrinius cello grojo Silvija Sidrane, prie pianino Guntė Laukmane, o Čikagos latvių vyrų choras a capella atliko 4 dainas ir pažadėjo išmokyti lietuviškai dainuoti, jeigu lietuviai juos kviestų į Vasario 16-tosios minėjimą.

Latvių minėjimas baigtas daina-giesme „Dievs, sargi musu tėvu žemi“. Visi lietuviai svečiai buvo pakviesti pasilikti vakarienei ir šokiams. Visi buvome patenkinti tokiu šiltu ir malonių priėmimu.

Dabar mūsų choras repetuoja po kelis kartus per savaitę, ruošdamasis kalėdiniam koncertui, kuris įvyks P. J. Matulaičio koplyčioje gruodžio 15 d., sekmadienį, 1 val. po pietų. Visi kviečiami po pamaldų ir kavutės atvykti į koplyčią, pasiklausyti gražių kalėdinių giesmių.

B. A. Vindašienė

zacijos uždraustos, tikėjimo tiesų vaikai buvo mokomi slapta, buvo griunamos ir naikiamos bažnyčios, koplytėlės. Ir vis tik net ir juodžiausios priešpaudos laikais lietuviai šventė Kūčias, Velykas (nors ir slapta), pagerbdavo savo išskelavusius artimuosius ir tautos didžius žmones Vėlinių dieną, kai Lietuvos senosios ir naujosios kapinės sužibėdavo žvakučių liepnelių šviesa. O patys drausiesieji pogrindyje apsaudo ir platinio religinę spaudą...

Svečio išdailintuose Lietuvos žemėlapiuose pasižymėjome vietas ir miestus, kurie sutraukia daug visos Lietuvos tikinčiųjų ir svečių – mintyse aplankė Aušros Vartus, Kryžių kalną, Žemaitių Kalvariją, Šiluvą ir kt. žymesnes vietas. Gavome po atmintinę su žymiausių Lietuvos krikščionių vardais ir portretais. Vieni jų mokiniams žinomi iš istorijos pamokų – tai karaliai Mindaugas ir jo sūnūs Ruklys, Rupeikis ir Vaišvilkas, Lietuvos didieji kunigaikščiai Vytautas, Jogaila, Kazimieras, didikas Mikalojus Radvila Juodasis. Kiti vardai žinomi iš literatūros pamokų – Martynas Mažvydas, Kristijonas Donelaitis, Motiejus Valančius, Marija Pečkauskaitė. Šalia garsų ir žinomų vardų neužmiršti ir Lietuvos dideji žymieji, Lietuva, savo šeimai ir artimuosius – tai nacių ir sovietų aukos, kurių vardams surašyti neužtektų vienos knygos lapų...

Tad, pradėję nuo savo išgyvenimų, nukeliavome į Lietuvą, prisiminėme žymius veikėjus, palikusius ryškų pėdsaką dvasiniame tautos augime, ir vėl sugrįžom prie savęs, jau pasibaigus susirinkimui. Šis susitikimas su kun. Antanu Saulaičiu mus privertė truputį susimąstyti apie tai, kas svarbesnio buvo mūsų gyvenime ir kas svarbaus įvyko mūsų tautos istorijoje, iš kurios mes semiamės stiprybės savo ateities darbams.

Rūta Kuncienė
Maironio lituanistinės mokyklos lietuvių klb. mokytoja.

ALTo Čikagos skyriaus valdybos ir tarybos posėdis šaukiamas gruodžio 5 d., ketvirtadienį, 5 val. p.p., ALTo centro patalpose, 6500 S. Pulaaki Rd. Visi kviečiami dalyvauti, nes reikės daug svarbių reikalų aptarti. Atakiri pakvietimai nebūs siunčiami.

Tauragės Lietuvos klubo metinis susirinkimas įvyks gruodžio 8 d., sekmadienį, 1 val. p.p., „Šaulių“ namuose. Po susirinkimo bus tradicinės valės. Prašome narius neveluoti, nes reikia daug reikalų aptarti, todėl susirinkimas prasidės punktualiai.